ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಶುಕ್ರವಾರ, ದಿನಾಂಕ ೧೭ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೯ ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೬, ೧೯೧೦ ಶಕ

ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

[ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್) ರವರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು]

೧೯೮೯–೯೦ನೇ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಮಂಡನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ೧೯೮೯–೯೦ ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ...

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ... This Government is not legally constituted Government.

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ವೆಲ್‌ಗೆ ಬಂದು ಧರಣಿ ಮಾಡಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ... There is no legally constituted here Government.

(ಗೊಂದಲ)

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸದನವೆಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ... We have written a letter

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ

(ಗೊಂದಲ)

ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು.— ನೋ... ನೋ.........

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸದನದ ವೆಲಿನಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಕುಳಿತು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ

೧. ನಾನು ೧೯೮೯–೯೦ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೨. ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಬಜೆಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದವು. ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮರ್ಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಯಾಯ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಜನತಾ ದಳ ಉದಯವಾದುದು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆ. ಇತರರು ಮಾದರಿಯೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸುವಂಥ ಹಲವಾರು ನವೀನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಸತತ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದಂಥ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಜನತಾ ದಳ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಯಕನಾಗಿ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

೩. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯು ಮುಂದುವರಿಯಲು ಕಾರಣವಾದಂಥ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ನಾವು ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ವಿವಾದಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅವುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಇವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾದವುಗಳಲ್ಲ ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಪೂರಕವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಪಾಲನ್ನು ನಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಕೋರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

೪. ಈಗಿರುವ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಪುನರವಲೋಕಿಸಲು ೧೯೮೩ನೇ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಸರ್ಕಾರಿಯಾ ಆಯೋಗವು, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುವ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ೧೯೮೭ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ೧೯೫೫–೫೬ರಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಬಾಬಿನಿಂದ ಕೇವಲ ೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು, ೧೯೮೮–೮೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೪,೨೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಂಥ ಅಧಿಭಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ೧೩೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೩,೬೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ ೧೯೫೫–೫೬ ಮತ್ತು ೧೯೮೮–೮೯ರ ನಡುವಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ತೆರಿಗೆಯು ೧೧೫ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆದರೆ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯು ೨೮ ಪಟ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಈ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆಯ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಪಾಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

೫. ರವಾನೆ ತೆರಿಗೆ (ಕನ್ಸೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್)ಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಶಾಸನವನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವಿಳಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿಯಾ ಆಯೋಗವು ತನ್ನ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ೧೯೮೩ರ ನವೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ೧೯೮೪ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಎರಡು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ರವಾನೆ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಸುಮಾರು ೫ ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಈ ವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ

ಮುಂಗಾರು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯ ಶಾಸನವನ್ನು ತರುವುದಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿದೆ. ೧೯೮೫ರಲ್ಲೇ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಸುಮಾರು ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

೬. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಜರುಗಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ರವಾನೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ತ್ರಿಪಾಠಿ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು, ಸರ್ವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ರೈಲ್ವೆ ಬುಕ್ಕಿಂಗ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ರೈಲುಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಾನು ವಾದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಇದರಿಂದ ತಡೆಹಿಡಿದಂತಾಗಿದೆ.

೭. ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದಾದರೂ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಭಾರವು ಹಾಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅಧಿಭಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಲ್ಲಿ, ಅದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಿಕ್ಕ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಂತೆಯೇ ಅದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಏಳನೆಯ, ಎಂಟನೆಯ ಮತ್ತು ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿವೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿಭಾರವನ್ನು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಆ ತರುವಾಯ ೧೯೮೭-೮೮ರ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ವಿಧಿಸಿತು. ಈಗ, ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೯೦-೯೧ನೇ ತೆರಿಗೆ ಅವಧಿಗೆ ಈಗಿರುವ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಶೇಕಡಾ ೫ರ ಅಧಿಭಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ವರಮಾನವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೮ರಷ್ಟು ಹೊಸ ಅಧಿಭಾರವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಈಗಲೂ ಈ ಹೊಸ ಅಧಿಭಾರದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

೮. ಸಮಂಜಸವಾದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ (ನಾರ್ಮೆಟಿವ್ ಅಪ್ರೋಚ್) ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನಾಧೀನ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳ ಅರ್ಧಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಆಶಯ ಇದಲ್ಲ. ಶಾಸನಬದ್ಧ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳ ವರದಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ನಿರಾಸೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಳನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಣದ ಶೇಕಡ ೪.೮೫ರಷ್ಟು ನಮಗೆ ದೊರಕಿತು. ಇದು ಎಂಟನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೪.೩೮ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಈಗ ಒಂಭತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ತನ್ನ ಮೊದಲ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ೪.೨೨ ರಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ೯ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ನಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ೮ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ನೀಡಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ೨೧ ೮೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೯ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮೊದಲನೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ೧೧೯೯.೫೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕೊರತೆಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೦೨.೧೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಿಗಿತಾಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆತಂಕದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ೯ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನದಂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, (ಐ) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂಬತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಶೀಲನಾಂಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ತಾನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳದೆಯೇ ಈ ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಶೀಲನಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಂಭತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಶೀಲನಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಂಭತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅದರ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಲಾರದು.

೯. ಒಂಭತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೧೯೮೯ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ೨೭೫ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುವೇ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂಭತ್ತನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೊರತೆಯ ವಿಶೇಷ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಹಾಯಾನುದಾನವಾಗಿ ೧೨.೬೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಲು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧೦. ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವಾರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಂಭತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾಗೂ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಆಯೋಗದ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಆಯೋಗವು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಗುಜರಾತಿಗೆ ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ೧೯೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಗಾಗಿ ನೀಡಿದೆ. ಅದೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮೂಲಕ ಜನತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯನೀತಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವದ ಅನುಷ್ಠಾನವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂಭತ್ತನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ೩೮೬.೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೋರಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಮುಚ್ಚಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಆಗಿರದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ನಗರದ ತ್ವರಿತಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೯.೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಯೋಗದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

೧೧. ೧೯೮೨–೮೩ ರಿಂದ ೧೯೮೭–೮೮ ರವರೆಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ತಲೆದೋರಿದ್ದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಬಹಳಷ್ಟು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ೧೬೩.೯೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನು ಒದಗಿಸಿತಾದರೂ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಬಹುಪಾಲಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ನೀಡಿತು. ಪದೇ ಪದೇ ತಲೆದೋರಿದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ತೀವ್ರ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದಾಗ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಬದ್ಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿನ್ಯಾಸವು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾದಾಗ, ಅಗತ್ಯವಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗಿನ ಹಣಕಾಸು ನೆರವೇ ಹೊರತು ಯೋಜನಾ ಮುಂಗಡದ ನೆರವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಮತ್ತು ಎಂಟನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು, ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ೪ ರಿಂದ ೫ ನಿರಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ಗುರಿಯಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಇಡೀ ನೆರವನ್ನು ಅನುದಾನವಾಗಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಏಳನೇ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ೮೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯೋಜನಾ ವಿನ್ಯಾಸವು ಈಗಾಗಲೇ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಮುಂಗಡಗಳ ವಸೂಲಿಯಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ೧೯೮೮–೮೯ ರಲ್ಲಿ ಈ ವಸೂಲಾತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ವಾಡಿಕೆಯ ಯೋಜನಾ ನೆರವು ೨೪.೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇಳಿಯಿತು. ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೨೩.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

೧೨. ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದುದು ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಈ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ನಿವ್ವಳ ಮೊಬಲಗು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೮–೮೯ರಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ೯೫ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮರುಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ, ಸಾಲದ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಸಕಾಲಿಕ.

೧೩. ವರಮಾನ ಮತ್ತು ವೇತನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನೌಕರವರ್ಗದವರ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಏರಿಸುವಾಗ ಹಾಗೂ ಅವರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ. ಈ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವರಮಾನ ಮತ್ತು ವೇತನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸದ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲಣ ಹೊರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

೧೪. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನಾವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಆರನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಸುಮಾರು ೭೫೪.೮೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಏಳನೇ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ೧,೧೪೭.೫೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಆದರೆ, ಇದೂ ಸಹ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆ

೧೫. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ ಮಿತವ್ಯಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ೧೯೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ೮೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಈಗ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

೧೬. ಬರುವ ವರ್ಷವು ಏಳನೇ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ. ಇಡೀ ಆರನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ೨೬೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಏಳನೇ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಸರಿಸುಮಾರು ೩,೦೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರಬಹುದು ೩,೫೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಅನುಮೋದಿತ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿ. ಏಳನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ನಾವು ಸುಮಾರು ೪,೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಗುರಿ ತಲುಪುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ೧೯೮೯-೯೦ರ ಸಾಲಿಗೆ, ೧,೦೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಅನುಮೋದಿತ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ೧೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೂ, ನಾವು ಏಳನೇ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ೧೯೮೯-೯೦ರ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-Iರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೧೭. ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಿಫಲವಾದ ಮಳೆಗಾಲಗಳ ನಂತರ ಈ ವರ್ಷ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಸುರಿದ ಭಾರಿ ಮಳೆ ಹಿಂದೆಂದೂ ಆಗಿರದಷ್ಟು ಹಾವಳಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ನೆರೆ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ೧೬೨ ಜನ ಅಸುನೀಗಿದರು. ನಾವು ೨೮೫.೭೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ೧೫.೩೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನೆರವು ನೀಡಿತು.

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳು

೧೮. ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ. ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭೂ ಬಳಕೆ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನೆಲೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೂ ಬಳಕೆ ವಲಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಹೈನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮೇವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮೂಲ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಭೂ ಬಳಕೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು ಇದು 'ಕ್ಲಂಪ್' ಎಂದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಕೃಷಿ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಜಪಾನಿನ ಓವರ್‌ಸೀಸ್ ಇಕನಾಮಿಕ್ ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಫಂಡ್, ಕ್ಲೆಫ್ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಧಾರವಾಡ, ಹಾಸನ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ೧೫ ಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

೧೯. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೮೮–೮೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ''ಹಸಿರು ಕಿರಣ'' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದರಂತೆ ಒಟ್ಟು ೨೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರದಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು.

೨೦. ಈ ವರ್ಷ, ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ತೊಗರಿಬೇಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು (ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಪಿಪಿ) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರೀ ಮಳೆ ಬೀಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾಗಿದ್ದುವು. ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಪಿಪಿಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೧೮೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಸ್ ಎಫ್ ಪಿ ಪಿ ಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸುಮಾರು ೧೩೫೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ.ಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಸಹ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು.

೨೧. ೯೮೮–೮೯ನೇ ವರ್ಷದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೂಲಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದರೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ೬೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ೬೦೦ ಕಿ ಗ್ರಾಂ.ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೮೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಗಳಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ೬೮೦.೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೀಜ ಯೋಜನೆ IIIಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೀಜಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಾಮ್ ಎಣ್ಣೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಪಾಮ್ ಎಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ದುಬಾರಿ ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳ ಆಮದಿನ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

೨೨. ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಘವು ೧೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಧಾರಾ III ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಹತ್ತು ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಡೇರಿಗಳು), ಮೂವತ್ತೆರಡು ಶೀತಲೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ೨೯೫೩ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಡೇರಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ೫.೮೩ ಲಕ್ಷ ರೈತರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಘವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏರಿಸಿರುವ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಗಳ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ೧೯೮೯–೯೦ ರಲ್ಲಿ ೧೮೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಹೊಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶು ವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ೫೦ ಪಶು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದೇವೆ.

೨೩. ನಾವು ೧೯೮೩ ರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಒದಗಿಸಿದ ಸಹಕಾರ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ಸಹಾಯಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ೮೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವುಂಟಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ನೀಡುವ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಬಾರ್ಡ್‌ನ ನಿಲುವು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ 'ತಕಾವಿ' ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು

ಮತ್ತು ಇತರ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪೦,೧೦೦ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯಧನ ವೆಚ್ಚ ನೀಡಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ೧೩.೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿವ್ವಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದರೂ, ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

೨೪. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ, ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೨೨೨.೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದು, ಏಳನೇ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ವೆಚ್ಚವು ೨೪೨.೪೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವ ನೀರಿಕ್ಷೆ ಇದೆ. ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿನ ಹಂಚಿಕೆಯು ೭೯.೩೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಹೀಗೆ ಏಳನೇ ಯೋಜನಾವಧಿಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವು ೩೨೧.೭೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

೨೫. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ನೆಡುವಿಕೆಗಾಗಿ ನಮಗೆ "ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ವೃಕ್ಷ ಮಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ"ಯನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೮–೮೯ರಲ್ಲಿ ೪೭.೬೧೫ ಹೇಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವನ ನಿರ್ಮಾಣದ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಾಧನೆ ೪೯,೩೬೭ ಹೆಕ್ಟೆರುಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ ನೆಡಲಾದ ಸಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೧.೫೮ ಕೋಟಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾದ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಈ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ, ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೂರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಅರೆ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಟಿಂಬರ್ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನ ಮೂಲಕ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಮಾರು ೩.೫೧ ಲಕ್ಷ ಘನ ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಟಿಂಬರ್ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪರಿಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುತ್ತದೆ. ''ಸಿ'' ಮತ್ತು ''ಡಿ'' ವರ್ಗದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ವನ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಾವು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ: ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಭೂ ಅನುದಾನ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವನನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

೨೬. ನನ್ನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು, ಗ್ರಾಮಗಳ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಅಧಿಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ವರಮಾನವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಂದರೆ ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ., ಆರ್. ಎಲ್. ಇ. ಜಿ. ಪಿ. ಹಾಗೂ ಆರ್. ಇ. ಜಿ. ಎಸ್, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ೧೯೮೮–೮೯ ರಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೫೩.೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಯಿದ್ದರೂ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ೧೭.೯೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ, ಈ ವರ್ಷ ೩೭೭ ಲಕ್ಷ ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳ ಸೃಜನೆಯಾಗುವುದು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ೧೯೮೯–೯೦ ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆಯು ೭೮.೪೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುವುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಏಳನೇ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ಈಗ ೩೪೬.೭೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುವುದು. ಇದು ಆರನೇ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೫೫.೫೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಶೇಕಡ ೧೨೩ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ೧೯೮೯–೯೦ ರಲ್ಲಿ ೩೯೭ ಲಕ್ಷ ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಜನೆಯಾಗುವುದೆಂದು, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ.

೨೭. ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಪಿ ಮತ್ತು ಆರ್‌ಎಲ್‌ಇಜಿಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವಾಗುವ

ದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುವಲ್ಲಿ, ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿರಂತರ ಗಮನ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗಳಿಗೆ ೧೯೮೮–೮೯ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಮೊದಲು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ೯೯.೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ೧೯೮೯–೯೦ ರಲ್ಲಿ ೧೧೧೫.೩೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

೨೮. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ವಲಯದ ಹೊರಗೂ, ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆಯ ಗಣನೀಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಿಗಿದೆ. ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ನೀಡುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಲವಾರು ವಲಯಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ–೨ ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವ ಕಳಕಳಿಗೆ ಇದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕೆ ಯೊಡನೆ ಗಳಿಗೆ

೨೯. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಲು ಅವಶ್ಯಕ ಕುಶಲತೆಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ, ಅವರ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಭೂ ಸೇನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಟ್ರೈಜಮ್‌ನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೨೦,೦೦೦ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಯುವತಿಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೩೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಆಧಾರಿತ ಒಂದು ವರ್ಷದ ತರಬೇತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು, ಅಡಿಗಾಲುವೆಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅವಶ್ಯಕ ಕುಶಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುವರು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ತರಬೇತಿದಾರರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಿದೆ,

ರಸ್ತೆಗಳು

೩೦. ಮೇ ೧, ೧೯೮೮ ರಂದು ಸಂಸತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ, ಮೋಟಾರು ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಮತ್ತು ಡೀಸಲ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರಿಗೆ ೩.೫ ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ಇದ್ದ ಕರವನ್ನು ಮೂಲ ಬೆಲೆಯ ಶೇಕಡ ೫ ರಂತೆ ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ರಸ್ತೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡ ಅರವತ್ತುನಾಲ್ಕರಷ್ಟನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ೧೯೮೯–೯೦ ರಲ್ಲಿ ೧೫.೫೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ೧೯೮೭–೮೮ ರಲ್ಲಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿತ್ತು. ೧೯೮೯–೯೦ ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಉದ್ದಿಮೆ

೩೧. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಾಗಿ ಧನ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೩೨. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩ ಔದ್ಯಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಒದಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಡಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು

ಸಾಧಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಸೂತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಔದ್ಯಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವಂತೆ ಆಕರ್ಷಿಸಲು, ಔದ್ಯಮಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಈಗಿರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಕಗಳೊಂದಿಗೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಉದಾರ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಕುರಿತು ಅನುಮತಿ ದೊರೆತ ಕೂಡಲೇ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

೩೩. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಮಂಗಳೂರು ರಿಫೈನರಿ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್, ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ, ಸೀಬರ್ಡ್ ನೌಕಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾ ಅಣುಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಮುಂದಿನ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವು ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೮,೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯದ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಗತಿ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೩೪. ಪ್ರಸಕ್ತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧,೪೦,೪೫೬ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೇರಳೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧೯೮೯-೯೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೪,೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೇರಳೆ ಬೆಳೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ, ೧೯೮೯-೯೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೧೨.೩೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ, ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ನೆರವಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-IIರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದ್ದೇವೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ

೩೫. ಕಳೆದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ೬ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೯೧೧.೫೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ೭೧೮.೦೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೯೮೮-೮೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

೩೬. ೧೯೮೯-೯೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ೨೭೫.೦೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ, ನಿಯಮಿತ ಈಗ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಏಳನೇ ಯೋಜನೆಯ ಇನ್ನುಳಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲಕ್ಕೆ ೨೫೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಒದಗಿಸಿರುವ ೩೧೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ತಿಗೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಸೇರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಘಟಕ-III-೧೯೯೧-೯೨ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭವಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, ಘಟಕ-IV-ಅನಂತರದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದೆ. ರಾಯಚೂರಿನ ಮೊದಲ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಹರ್ಷವೆನಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಘಟಕ-IVಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಪಾನಿನ ಒ.ಇ.ಸಿ.ಎಫ್. ಕಂಪನಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

೩೭. ಕಾಳಿ ನದಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಹಂತ-IIರ ಕಾರ್ಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಕುವೈತ್ ಫಂಡ್ ಫಾರ್ ಅರಬ್ ಇಕನಾಮಿಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ೧೯೯೩-೯೪ರ ವೇಳೆಗೆ ಮುಗಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ವಾರಾಹಿ ಯೋಜನೆಯ ಉಭಯ ಘಟಕಗಳು ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದ್ದು,

ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಇದರಿಂದ ೧.೧೩೦ ದಶಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ೨೨೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ೩೬೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಮೇಕೆದಾಟು ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ೪೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಕಾಳಿನದಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-IIIಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮವು ಯೋಜನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಗಮದ ೧೯೮೮–೮೯ರ ಅಂತಿಮ ವೆಚ್ಚ ೧೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ೧೬೩.೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು.

೩೮. ೧೯೮೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ೧೯೮೯ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೯–೯೦ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳು, ೯೦೦ ಹರಿಜನ ಬಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ೩೦ ಬುಡಕಟ್ಟು ಕಾಲೋನಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿವೆ. ಭಾಗ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ, ೨೫.೦೦೦ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೪೨,೦೦೦ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಮಂಡಳಿಯ ೧೯೮೮–೮೯ರ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ೬೫.೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಳಿಯ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆ ೧೦೨.೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿ

೩೯. ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯೇನೆಂದರೆ ಈ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿರುವ ನೀರನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ೧೯೮೮–೮೯ರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ೧೩೪.೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ೨೧೯.೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಾವು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ೧೫೫.೩೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ೪೪.೬೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಡಾ (ಸಿಎಡಿಎ) ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ೧೮.೫೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆಗೆ ೦.೮೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿಯ ಮೇಲಣ ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಧಿಗಳ ಕೊರತೆಯು ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಟಿಪಿಸಿ ಬಂಧಪತ್ರಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಬಂಧಪತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದುವುಗಳಂತೆಯೇ ನೀರಾವರಿ ಬಂಧಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಹಣ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೪೦. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ IIನೇ ಹಂತಕ್ಕಾಗಿ ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದೇಶಿ ನೆರವನ್ನು ೬½ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೫೦.೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ೬೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಯೋಜನೇತರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರಿಮೊತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ೧೯೮೮–೮೯ರಲ್ಲಿ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೃಷ್ಣಾ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ೫೫.೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ನಮ್ಮ ಘೋಷಿತ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ೩೧೯.೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ

೪೧. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಜನತಾ ಗೃಹ ಯೋಜನೆಯು ೧೯೮೮–೮೯ ರಲ್ಲಿ ೫೩,೮೨೪ ಹೊಸ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯು ಚಿರಪರಿಚಿತವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸೇವೆಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ೧೯೮೯–೯೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ "ನಜೀರ್ ನಿವಾಸ ಯೋಜನೆ"ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೧೦೦ ಮನೆಗಳಂತೆ ೧೭,೫೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ.

೪೨. ೧೯೮೯–೯೦ ರಲ್ಲಿ, ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ವರ್ಷ ೧೦,೦೦೦ಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡ ೭೦ರಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದು ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹಂಡ್ಕೊ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

೪೩. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ಎರಡು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

(ಎ) ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳುಳ್ಳ ನಿವೇಶನಗಳ ನೀಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ;

(ಬಿ) ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆ : ನಿವೇಶನಗಳ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ–ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇತರೆ ೭ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

೪೪. ನಿವೇಶನಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಯೋಜನೆಯು ಸುಮಾರು ೫೫,೦೦೦ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿನ ೨,೦೦,೦೦೦ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

೪೫. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಬಸ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು, ಬಸ್ ಟರ್ಮಿನಲ್‌ಗಳನ್ನು, ಡಿಪೊ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಜಾಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ನೀರು ಸರಬರಾಜು

೪೬. ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುಸರಬರಾಜಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೮೮–೮೯ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ೯.೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧೯೮೯-೯೦ ರಲ್ಲಿ ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ೨೦,೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಂಡಲಿಯು ಇನ್ನೂ ಆರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಅವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-III ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ

೪೭. ಇದುವರೆಗೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ೧೯೮೯-೯೦ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂಡಲದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ''ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು'' ತೆರೆದು ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ೨೫೦೦ ಗ್ರಾಮಂಗಳಿಗೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು.

ಆರೋಗ್ಯ

೪೮. ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೭೭೪ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈವರೆಗೆ ೪೨೧ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ೩೫೩ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

೪೯. ಆರೋಗ್ಯವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಅರ್ಬುದ ರೋಗ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಹೃದ್ರೋಗ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಾದ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಪಘಾತಕ್ಕೀಡದವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಟ್ರುಮೆಟಾಲಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ

೫೦. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೇವೆಯ ಏರ್ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಾವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ೨೬೪.೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ಇದು ೭೭೧.೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಪದ್ಧತಿಯೇತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೬ರ ಜನವರಿ ೧ನೇ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಯುಜಿಸಿ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ.

೫೧. ೧೯೮೩ರ ಜುಲೈ ೧೧ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕದ ನಿಷೇಧ) ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೮೪, ಇದು ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು.

೫೨. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ೨,೨೬೦ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ೬,೪೧೮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ೩,೪೮೯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ೫,೩೪೭ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯು ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೫೪ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದುದು ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ೬೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮ ಶೇಕಡ ೫೦ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದರೆ, ಉಳಿದ ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ಅವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

೫೩. ಇತ್ತೀಚಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಜನತೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ''ಅಸ್ತ್ರ ಒಲೆ'' ಮತ್ತು ಮರದ ಅನಿಲಕಾರಕಗಳಂಥ ಹಲವಾರು ನವೀನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನವೀನ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಉತ್ತಮ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ

೫೪. ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನ ''ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯ'' ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಜನತೆಯ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರದ ಸಮಗ್ರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸಂದೇಹ-ಭೀತಿಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಜನತೆಯ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಲು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಸಂವಿಧಾನ, ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಆಯವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಏಜನ್ಸಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತಹ ಸ್ವಯಂ ಪೂರ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡ ಕೀರ್ತಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತದ ಬುನಾದಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ನಿರ್ಧಾರ ಎಂದರೆ, ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ೨೧ ರಿಂದ ೧೮ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡ ೨೫ ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಿರುವುದು. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ಅವರು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಈ ಎರಡೂ ಕ್ರಮಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

೫೫, ಜನಸೇವೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನವಾಗಬಲ್ಲ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಮುಚಿತ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಕುರಿತ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ.

ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ

೫೬, ನಿಯತ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೮೯-೯೦ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ತೆಲಂಗಾಣ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಸುಂದರಬನ ಮಂಡಳಿಗಳಂತೆಯೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ೧೯೮೯-೯೦ ರಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕಲ್ಯಾಣ

೫೭. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆಯು ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ತದನುಸಾರವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

೫೮. ತಗ್ಗಿಸಿದ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೮೯—೯೦ ರಲ್ಲಿ ನಾವು ೩೭.೭೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಿಧವಾ ವೇತನ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೯೦-೯೧ರಲ್ಲಿ ನಾವು ೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನಗಳಿಗಾಗಿ ೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ೨೦,೦೦೦ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ಇತ್ತೀಚಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ೧೯೯೦-೯೧ರಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ೫೫ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ೭೯,೦೦೦ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

೫೯. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಶೇಷ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಸಮೂಹ ವಿಮೆ ಹಾಗೂ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯನಾಗಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಅಸಮರ್ಥನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಸಿಕ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಮರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೃತನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೨,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕುಟೀರ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಬೆಂಕಿಯಿಂದಾಗಿ ನಾಶವಾದಾಗ, ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಹಾರಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು

೬೦. ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾರಿ ವಿಭಾಗವು, ೧೯೭೬ರ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ವರದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತವೆ.

ಮೀಸಲಾತಿಯ ಜಾರಿ

೬೧. ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ/ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ/ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಕಾನೂನು ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ದಂಡನೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಮತ್ತು ತತ್ವಶಃ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೬೨. ೧,೦೦,೦೦೦ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ೧,೯೦೦ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ/ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾದುದರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಮ ಮತ್ತು ನಿವಾಸಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೂ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ

೬೩. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದಿಂದ ಅವರು ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೩೦ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಿಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪೋಲೀಸು ದಳದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಪೋಲೀಸು ದಳದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಉದ್ಯೋಗ ನಿರತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಆಯೋಗವೊಂದನ್ನು ನಾವು ರಚಿಸಲಿದ್ದೇವೆ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ಉದ್ಯೋಗ ಸಮಿತಿ :

೬೪. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯಮಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಉದ್ಯೋಗದ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ಪಾಲನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ರಚಿತವಾದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಉದ್ಯೋಗ ಸಮಿತಿಯು ಎರಡು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಉದ್ಯೋಗದ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪಾಲನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ :

೬೫. ಜನತೆ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದ ನಡುವೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕಾವಲು ಸಮಿತಿಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ವಿವಿಧ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಸವಿವರ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಸಮಿತಿಯು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ನಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

೬೬. ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೆವು, ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪುರಾತನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಭಾಷೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ೧೯೮೯–೯೦ರಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೬೭. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಸವಸಾಗರ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದ ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತ ಮುದ್ನಾಳ್ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೇವಾಲಯದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ನಾವು ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ.

೬೮. ೧೯೭೯–೮೦ನೇ ಬಜೆಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನನ್ನ ಮೂಲಭೂತ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಮಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತ್ವರೆಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಬಜೆಟ್ ಹೊಂದಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂಥ ತ್ವರಿತಗತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಈ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣದ ಪ್ರಧಾನ ಗುರಿಯು ಸೇರಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ವೀ ಕಾರ್ಯಾನುಸರಣೆ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತೀವ್ರ ಗತಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಇವೇ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾರಕಮಂತ್ರವಾಗಬೇಕು. ಈ ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ–ದುಡಿಮೆ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊಸ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಭೂಸೇನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಟ್ರೈಸಂನ ಸಂಯೋಜನ, ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ೩೦೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಏರ್ಪಾಟು, ವಿದ್ಯುತ್ತು ವಲಯಕ್ಕೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ, ಭೂ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯನೀತಿ, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಮೀಸಲಾತಿ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಬೆಂಬಲ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಸಮೂಹ ವಿಮೆ ಹಾಗೂ ನಿವೃತ್ತಿವೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಅಧಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪುನರ್ರಚನೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ.

ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು

೬೯. ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಬರುತ್ತೇನೆ.

೧೯೭೯–೮೦ರ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ :—

(೧) ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ಗಣನೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನವಿದೆ.

(೨) ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ರಾಜಸ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

(೩) ವ್ಯಾಪಾರದ ವಿಮುಖತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ಆರೋಗ್ಯಕರ ವ್ಯಾಪಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅರ್ಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾರ್ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

(೪) ಇದು ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಬೆಲೆ ಏರುವುದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ

೭೦. ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಎ) ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ ವಾಹನಗಳನ್ನು, ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡದೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಬೇರೊಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆದಾಯವು ಸೋರಿ ಹೋಗದಂತೆ ಕಾನೂನಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು.

(ಬಿ) ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳನ್ನು, ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರಕು ವಾಹನಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಮಂಡಳಿಗಳು, ನಿಗಮಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಥವೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದ ಕಾರುಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಂತ ಒಡೆತನದ್ದಲ್ಲದ ವಾಹನಗಳು, ಬಹು ಅಚ್ಚು ಸರಕು ವಾಹನಗಳು, ಕೈಯಿಂದ ನಡೆಸುವ ಉಳಿಮೆ ಯಂತ್ರಗಳು, ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಒಡೆತನದ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸುವ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು.

(ಸಿ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿರುವ ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ (ಕೇಂದ್ರಾಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ ೫೯/೧೯೮೮) ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಹನಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ–IVರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

II ರಾಜ್ಯ ಅಬ್ಕಾರಿ

೭೧. ನಾನು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

(೧) ೧೯೮೭ರ ಜುಲೈ ೧ ರಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದ್ದ ಸಾರಾಯಿ ಮೇಲಿನ ಗರಿಷ್ಠ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು ೧೯೮೯ರ ಜುಲೈ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರಾಯಿ ಸರಬರಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

(೨) ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ತಯಾರಾದ ಮದ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಪ್ರವರ್ಧಿಸಲು ೧೯೮೯ರ ಜುಲೈ ೧ನೇ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಬೀರ್ ಮೇಲೆ ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೦.೫೦ ಪೈಸೆಯಂತೆ ಮತ್ತು ಐಎಂಎಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೨.೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಆಮದು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವು ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

(೩) ಮದ್ಯಸಾರದ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಮದ್ಯಸಾರ ಆಧಾರಿತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಗುಣಾಪಹೃತ ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದರ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅವಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಘಟಕಗಳು ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಬ್ಕಾರಿ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೈಸೆನ್ಸು ಷರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದೇ ಬಗೆಯ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗುಣಾಪಹೃತ ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಘಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

(೪) ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಜೂ ಬಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ನೀಡುವುದನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾರುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀಡುವ ಎಲ್ಲ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಈ ನಿಯಮಗಳನುಸಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುವುದು.

೫) ೧೯೮೯–೯೦ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೭೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

(೬) ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ನೀತಿಗೆ ಅನುಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮದ್ಯಸಾರವುಳ್ಳ ಬೀರ್‌ನ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಮದ್ಯಸಾರ, ಬೀರ್‌ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಶೇಕಡಾ ೫ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮದ್ಯಸಾರದ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬೀರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಲೀಟರ್‌ವೊಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ

ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು. ಆದರೆ, ಶೇಕಡಾ ೫ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಮದ್ಯಸಾರವುಳ್ಳ ಬೀರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧.೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಈಗಿರುವಂಥ ದರದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವು ಬರುತ್ತದೆ.

III ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು

೭೨. ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ :–

ಎ) ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ

(೧) ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪುನರವಲೋಕನ ಮಾಡಿ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

i) ಅನುಬಂಧ–V ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ii) ಅನುಬಂಧ–VIರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಕೆಲವಾರು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ, ಸಿಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೧೮. ಸಿಮೆಂಟು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಮಂಜಸ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

iii) ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧ–VIIರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಹಂತವನ್ನು ಬಹು ಹಂತದಿಂದ ಏಕಹಂತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು.

iv) ಅನುಬಂಧ–VIII ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು.

v) ಅನುಬಂಧ–IXರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸದರಿ ಅನುಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ದರಗಳಂತೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು.

vi) ಅನುಬಂಧ–X ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದ ದರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಿರುವ ಮೊದಲ ಹಂತದ ತೆರಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಮಾರಾಟ ಹಂತದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು.

vii) ಅನುಬಂಧ–XI ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದಂತೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

(೨) ಈಗ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರಣೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ೨.೫ ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ೨೬,೦೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ.

(೩) ಪ್ರಸ್ತುತ, ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕರಾರುದಾರರು ಮಾತ್ರ ರಾಜಿ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ ; ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಇತರ ಕರಾರುದಾರರಿಗೂ ರಾಜಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜಿ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ ೪ರಂತೆ ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ೧೯–ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುದಾರರಿಂದ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(೪) ವ್ಯಾಪಾರದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾರ್ಗಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ರಾಜಸ್ವ ಸೋರಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ವರ್ಷಾವಧಿಯ ಒಳಗೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(೫) ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡುವ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಅನುಬಂಧಗಳು ಆ ವರದಿಯೊಂದಿಗೆ ಸವಿವರ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ಈಗ ಇರುವ ೩೦ ದಿನಗಳಿಂದ ೬೦ ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮಾಸಿಕ ಮುಂಗಡ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(೬) ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ದಲ್ಲಿ ದಂಡನೆ ವಿಧಿಸುವುದರಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂಥ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಯಾವ ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಬರುವುದೋ ಅಂಥ ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಯಾವ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅಂಥ ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(೭) ೧೯೮೫-೮೬ ರಿಂದ ೧೯೮೭-೮೮ರ ವರೆಗೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಯಿತು. ಕಬ್ಬಿನ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗುವ ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವು. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ೧-೪-೧೯೮೫ ರಿಂದ ೩೧-೩-೧೯೮೮ರ ವರೆಗೆ ಖರೀದಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿನ ಮೇಲಣ ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗಿ ಇಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(೮) ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು, ಅಂಥ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದ ಕೊಬ್ಬರಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಯಾರಕರು ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳ ತಯಾರಕರೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

(೯) ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ (ವಿನಿಮಯ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುವ ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾರಾಟ ಬಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಮೀಷನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಖರೀದಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಮೀಷನ್ನು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಸರಕಿನ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಕಾನೂನು ನಿಲುವಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿಯುಂಟಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾರಾಟ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಕಮೀಷನ್ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ತಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಬೆಳೆಗಾರರ ಪರವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿರುವ ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥ ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೮ರ ವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯ ಕಮೀಷನ್ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯವಾಗತಕ್ಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(೧೦) ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ:-

(೧) ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಗ್ಯಾಸ್ (ಎಲ್‌ಪಿಜಿ) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಘದವರು ತಯಾರಿಸಿದ ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಿತ

ಬೆಲೆಗಳಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಲಾಭಾಂಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಸರಕುಗಳ ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ತರುವಾಯದ ಮಾರಾಟಗಳ ಮೇಲೆ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯವನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸು ಲಾಗಿದೆ.

(ii) (ಎ) ಕುಷ್ಟರೋಗ, ಅಪಸ್ಮಾರ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಪಿಂಡಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ತರುವಾಯದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಔಷಧಗಳ ಮಾರಾಟ ;

(ಬಿ) ಭಾರತೀಯ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖೆ ಮಾಡಿದ ಮಾರಾಟಗಳು :

(ಸಿ) ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟಗಳು :

ಬಿ. ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ

೧೬. (i) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರೂ ಅನುಬಂಧ–XIIರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದಂತೆ ವೃತ್ತಿತೆರಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಸ್ಥ ವರ್ಗಗಳವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ii) ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾಲುದಾರರ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(iii) ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾದ ವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ಬೋನಸ್ಸು ಬಾಕಿಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ವೇತನ/ಮಜೂರಿಗಳ ಭಾಗವೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಪರಿಭಾಷಿಸಲಾದ ಹಾಗೆ 'ವೇತನ'ವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ 'ವೇತನಗಳ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು' ಸೇರಿಸತಕ್ಕುದೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ. ವೇತನದಲ್ಲಿ ಬೋನಸನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದೇ ಬಗೆಯ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವಸೂಲಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿ. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ

(೧) ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು :

(i) ಪ್ರವೇಶತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಏಕಹಂತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಮ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

(ii) "ಹೊದಿಕೆ ಕಾಗದ" ಮತ್ತು "ಹಾಲನ್ನು" ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದರಿಂದ ಹೊರತುಪಡಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(iii) ಸರ್ಕಾರಿ ಉಪಕರಣ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಇತರ ಔದ್ಯಮಿಕ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು. ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ 'ಕೈಗಾರಿಕಾಪರಿಕರಗಳ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರತುಪಡಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಸೂಚಿಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೬-ಬಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನು ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವಾನ್ವಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(೨) ಪ್ರಸ್ತುತ, ವಿವಿಧ, ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ 'ಔದ್ಯಮಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ,

(೩) ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ 'ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರದಂಥ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಘಟಕಗಳನ್ನು, ಔದ್ಯಮಿಕ ಪರಿಕರಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಘಟಕಗಳು ಎದುರಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ. ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಔದ್ಯಮಿಕ ಘಟಕಗಳು ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಔದ್ಯಮಿಕ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಡಿ. ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ

ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ–XIIIರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇ. ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ

''ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ'' ಎಂಬ ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ೧೯೮೯ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ರಿಂದ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೯೮೮–೮೯ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು

೭೩. ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು ೫೮.೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಇವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಲಯದ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹಿಂದಿನಷ್ಟೇ ಇತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ೫೩.೫೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಗಳಿಂದ ೧೪.೭೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ವುಂಟಾಗಿದೆ. ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿ, ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೭೬.೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಇಳಿತವುಂಟಾಗಿದೆ.

೭೪. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಕು (—) ೧೪೨.೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರದ ೧೯೮೮–೮೯ರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ೫೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಕು (—) ೯೧.೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದು ೧೯೮೮–೮೯ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ (—) ೩೨೭.೮೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

೧೯೮೯-೯೦ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು

೭೫. ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆಗಳು ೧೯೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ೧೫,೭೦೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವಗಳು ೯೩.೯೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು ೩೪೨೯.೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ XIVರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ ೫೨೧.೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ೯೭.೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿದೆ. ವರ್ಷದ ಕೊರತೆ ೧೭೬.೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. (—) ೯೧.೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕಿನೊಂದಿಗೆ ೧೯೮೯-೯೦ರ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆ ೨೬೭.೮೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ.

೧)	ರವಾನೆ ತೆರಿಗೆ	೩೦.೦೦	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
೨)	ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ	೧೦.೦೦	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
೩)	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹೊರಗಿನ ನೆರವು	೩೫.೦೦	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
೪)	ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಉತ್ತಮ ವಸೂಲಿ	೨೫.೦೦	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
	ಒಟ್ಟು	೧೦೦.೦೦	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

೭೬. ೧೬೭.೮೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ, ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಇದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

೭೭. ಇಡೀ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರೂ, ನಾನು ಲೇಖಾನುದಾನವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ೧೯೮೯-೯೦ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸದನದ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ೧೯೮೯ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೩೦ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಲೇಖಾನುದಾನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಜೆಟ್ ವಿಹಂಗಮ

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೮೮–೮೯	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು ೧೯೮೮–೮೯	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೮೯–೯೦
ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕು	(—)೧೨೦.೧೭	(—)೨೪.೭೨	(—)೯೧.೩೩
ಎ. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ			
I. ಜಮೆ :			
ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ...	೧೬೪೫.೫೦	೧೭೦೩.೨೮	೧೮೯೦.೪೫
ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ...	೪೯೮.೨೦	೪೯೮.೬೭	೫೭೩.೭೪
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳು ...	೨೯೫.೩೭	೩೩೦.೧೭	೪೦೨.೩೭
ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ ...	೪೮೨.೭೧	೪೬೮.೭೦	೫೬೨.೬೮
ಒಟ್ಟು—ಎ. I.	೨೯೨೧.೭೮	೩೦೦೦.೮೨	೩೪೨೯.೨೪
II. ವೆಚ್ಚ :			
ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ ...	೧೨೫೩.೮೦	೧೨೭೧.೫೪	೧೪೫೧.೯೫
ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ ...	೮೧೨.೧೦	೭೮೦.೪೧	೯೪೨.೫೬
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ ...	೯೪೯.೫೦	೮೯೨.೦೮	೧೦೬೨.೯೨
ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಮತ್ತು ಅಂಶದಾನ ..	೯೦.೯೩	೮೫.೯೩	೯೩.೯೬
ಒಟ್ಟು—ಎ. II.	೩೧೦೬.೩೩	೩೦೨೯.೯೬	೩೫೫೧.೩೯
ಎ. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+) ಕೊರತೆ (—)	(—)೧೮೪.೫೫	(—)೨೯.೧೪	(—)೧೨೨.೧೫

* ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರದಿದ್ದ ೫೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ೧೯೮೮–೮೯ರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ೧೯೮೮–೮೯ರ ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಕು (—)೯೧೩೩.೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ೧೯೮೯–೯೦ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಶಿಲ್ಕು ಆಗಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನೋಟ

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

		ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೮೮–೮೯	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು ೧೯೮೮–೮೯	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೮೯–೯೦
	ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ			
I.	ಜಮೆ :			
	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಸಾಲ	೪೧೨.೧೯	೩೪೮.೦೦	೪೫೩.೭೭
	ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿ	೧೧೯.೫೭	೧೩೧.೩೭	೧೪೨.೦೪
	ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಲ	೨೫.೬೫	೧೬.೨೫	೧೮.೧೧
	ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳಿಂದ ವಸೂಲಿ	೧೩೩.೯೩	೧೧೧.೪೮	೧೨೯.೫೦
	ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕ (ನಿವ್ವಳ) ಇತ್ಯಾದಿ	೧೭೪.೦೭	೧೪೨.೧೭	೧೫೮.೮೪
	ಒಟ್ಟು–ಬಿ. I.	೮೬೫.೪೧	೭೪೯.೨೭	೯೦೨.೨೬
II.	ಬಟವಾಡೆ :			
	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ (ನಿವ್ವಳ)	೩೫೨.೩೯	೩೦೧.೩೭	೩೯೯.೧೨
	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	೨೦೦.೨೮	೧೭೬.೩೫	೧೯೧.೩೧
	ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	೧೮.೧೪	೧೬.೯೫	೧೯.೪೭
	ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	೮.೧೩	೮.೧೫	೮.೭೬
	ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಬಟವಾಡೆ	೩೩೮.೩೧	೩೩೫.೧೨	೩೩೭.೭೫
	ಒಟ್ಟು–ಬಿ. II.	೯೧೭.೨೫	೮೩೭.೯೪	೯೫೬.೪೧
ಬಿ.	ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	(—) ೫೧.೮೪	(—) ೮೮.೬೭	(—) ೫೪.೧೫
ಸಿ.	ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	(—)೨೩೬.೩೯	(—)೧೧೭.೮೧	(—)೧೭೬.೩೦
ಡಿ.	ಮುಕ್ತಾಯದ ಶಿಲ್ಕು	(—)೩೫೬.೫೬	(—)೧೪೨.೫೩	(—)೨೬೭.೮೩
	ವಜಾ	...	(—) ೯೧.೫೩*	...
ಇ.	i) ಅಧಿಕಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣ	೨೮.೬೮	...	...
	ii) ಕನ್‌ಸೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆ	...	...	೩೦.೦೦
	iii) ಈಗಾಗಲೇ ಘೋಷಿತ ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ	...	..	೧೦.೦೦
	iv) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿದೇಶಿ ಸಹಾಯ	...	...	೩೫.೦೦
	v) ಉತ್ತಮ ವಸೂಲಾತಿಯಿಂದ	...	...	೨೫ ೦೦
ಎಫ್.	ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊರತೆ	(—)೩೨೭.೮೮	(—)೯೧.[illegible]೩*	(--)೧೬೭.೮೩

ಅನುಬಂಧ-I

(ಪ್ಯಾರಾ—೧೬)

ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ೧೯೮೯-೯೦

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

			ವೆಚ್ಚ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ
೧.	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	...	೭೯.೩೧	೭.೬೩
೨.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	...	೭೮.೪೭	೭.೫೫
೩.	ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	...	೨.೦೦	೦.೧೯
೪.	ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	...	೨೦೯.೪೦	೨೦.೧೩
೫.	ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	...	೨೭೫.೧೭	೨೬.೪೬
೬.	ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	...	೭೦.೯೫	೬.೮೨
೭.	ಸಾರಿಗೆ	...	೫೨.೬೭	೫.೦೬
೮.	ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	...	೧.೦೦	೦.೧೦
೯.	ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	...	೬.೪೫	೦.೬೩
೧೦.	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	...	೨೪೪.೫೧	೨೩.೫೧
೧೧.	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	...	೨೦.೦೭	೧.೯೩
	ಒಟ್ಟು	...	೧.೦೪೦.೦೦	೧೦೦.೦೦

ಅನುಬಂಧ–II

ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ—೧೯೮೯–೯೦

(ಪ್ಯಾರಾ ೨೮)

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅಂದಾಜು ಮೊಬಲಗು

	ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಶೀರ್ಷಿಕೆ	೧೯೮೯–೯೦ ಯೋಜನೆ ವೆಚ್ಚ (ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	ಈ ಪೈಕಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅಂದಾಜು ಮೊಬಲಗು	ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ
೧.	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳು	೭೯.೩೧	೭೯.೩೧	೧೦೦.೦೦
೨.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	೭೮.೪೭	೭೮.೪೭	೧೦೦.೦೦
೩.	ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	೨೧೯.೪೦	೨೧೯.೪೦	೧೦೦.೦೦
೪.	ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	೨೭೭.೧೭	೯೭.೦೦	೩೫.೦೦
೫.	ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	೭೦.೯೫	೨೨.೪೬	೩೧.೬೬
೬.	ಸಾರಿಗೆ	೫೨.೬೭	೨೮.೦೫	೫೩.೨೬
೭.	ವಿಜ್ಞಾನ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ	೧.೦೦	...	...
೮.	ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	೬.೯೫	೩.೨೮	೪೭.೧೯
೯.	ಶಿಕ್ಷಣ, ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	೪೩.೩೨	೨೪.೫೩	೫೬.೬೨
೧೦.	ಆರೋಗ್ಯ	೨೯.೪೬	೨೦.೬೨	೭೦.೦೦
೧೧.	ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	೮೮.೭೭	೩೯.೫೨	೪೪.೫೨
೧೨.	ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ	೧.೮೦	...	...
೧೩.	ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ/ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	೧೭.೩೭	೧೩.೮೮	೭೯.೯೦
೧೪.	ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ	೮.೫೫	೪.೭೮	೪೪.೪೪
೧೫.	ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪೋಷಕ ಆಹಾರ	೫೫.೨೪	೪೫.೯೮	೮೩.೨೭
೧೬.	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	೧೯.೫೭	...	...
	ಒಟ್ಟು	೧೦೪೦.೦೦	೬೬೭.೬೨	೬೪.೧೯

ಅನುಬಂಧ-III

(ಪ್ಯಾರಾ—೪೬)

೧. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಂದೂರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು.

೨. ಮಲಪ್ರಭಾ ಮೂಲದಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಎರಡನೆ ಹಂತದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ.

೩. ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಎರಡನೇ ಹಂತದಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದು.

೪. ಸಿಂಧನೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ

೫. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದು.

೬. ತಿಪಟೂರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ.

ಅನುಬಂಧ-IV

ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ		ಬಾಬು	ಈಗ ಇರುವುದು	ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದುದು
೧		ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲುಗಳು		
	ಎ)	೫೦ ಸಿಸಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ೩೦೦ ಸಿಸಿ ವರೆಗೆ	ರೂ. ೭೫೦ ವಾಹನದ ಆಯುಷ್ಯ ಪರ್ಯಂತದ ವರೆಗಿನ ತೆರಿಗೆ	ರೂ. ೮೫೦ ವಾಹನದ ಆಯುಷ್ಯ ಪರ್ಯಂತದ ವರೆಗಿನ ತೆರಿಗೆ
	ಬಿ)	೩೦೦ ಸಿಸಿ ಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	ರೂ. ೧೦೦೦ ,,	ರೂ. ೧೧೦೦ ,,
	ಸಿ)	ಸೈಡ್ ಕಾರು ಅಥವಾ ಟ್ರೇಲರನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲು	—	ರೂ. ೧೧೦೦ ,,
೨		೧೫,೦೦೦ ಕೆ. ಜಿ. ಹೇರಿದ ಭಾರದ ಬಹು ಅಚ್ಚುಗಳಿರುವ ವಾಹನಗಳು ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ	ರೂ. ೧೦೫ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ	ರೂ. ೭೫ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ
೩		ಕೈಯಿಂದ ನಡೆಸುವ ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್ ಗಳು (ಉಳುಮೆ ಯಂತ್ರಗಳು)	ರೂ. ೬೦ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ	೧-೪-೮೭ ರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ವಿನಾಯಿತಿ
೪		ಕೃಷಿಕರ ಮತ್ತು ವರಮಾನದ ಪ್ರಧಾನ ಮೂಲ ಕೃಷಿಯೇ ಆಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಯವರ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು	ರೂ. ೬೦ ರಿಂದ ರೂ. ೫೦೦ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು	೧-೪-೧೯೮೭ ರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. ೩೭-೫೦

ಅನುಬಂಧ—

ಮೋಟಾರು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು	ಪ್ರಸ್ತುತ ದರ: ಒಂದು ಬಾರಿಗೆ ೭ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ	ಪ್ರಸ್ತುತ ದರ: ೭ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೩೧ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ
	ಸರಕು ವಾಹನಗಳು		
		ರೂ.	ರೂ.
೧	(ಎ) ೩೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ ಹೇರಿದ ಭಾರದ ವಾಹನಗಳು	೨೦.೦೦	೫೦.೦೦
	(ಬಿ) ೩೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೮೫.೦೦	೧೯೦.೦೦
	(ಸಿ) ೧೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೦೦.೦೦	೨೩೫.೦೦
	(ಡಿ) ೧೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೨೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೦೫.೦೦	೨೫೦.೦೦
	(ಇ) ೨೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೩೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೧೫.೦೦	೨೭೫.೦೦
	(ಎಫ್) ೩೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೪೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರವ	೧೩೦.೦೦	೩೨೫.೦೦
	(ಜಿ) ೪೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೫೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೬೦.೦೦	೪೫೫.೦೦
	(ಎಚ್) ೫೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೭೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೮೫.೦೦	೪೮೫.೦೦
	(ಐ) ೭೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೮೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೦೫.೦೦	೫೩೫.೦೦
	(ಜೆ) ೮೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೯೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೨೫.೦೦	೫೮೫.೦೦
	(ಕೆ) ೯೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೦,೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೩೦.೦೦	೬೨೦.೦೦
	(ಎಲ್) ೧೦.೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೨೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೬೦.೦೦	೭೧೫.೦೦
	(ಎಂ) ೧೨,೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೩೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೯೫.೦೦	೮೦೦.೦೦
	(ಎನ್) ೧೩,೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೩೨೫.೦೦	೯೧೦.೦೦
	(ಓ) ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ	೩೨೫ ಮತ್ತು ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿದ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕು	೯೧೦ ಮತ್ತು ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿದ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೧೬೦ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕು

IV ಎ

ವಾಹನಗಳು

	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ದರ: ಒಂದು ಬಾರಿಗೆ ೭ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ದರ: ೭ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೩೦ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ	ಷರಾ
ನೋಂದಾಯಿಂತ ಹೇರು ಭಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಹಂತಗಳು :			
	ರೂ.	ರೂ.	
(ಎ) ೧೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೮೫.೦೦	೧೯೦.೦೦	
(ಬಿ) ೧೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೨೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೦೫.೦೦	೨೫೦.೦೦	
(ಸಿ) ೨೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೪೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೦೩.೦೦	೩೨೫.೦೦	
(ಡಿ) ೪೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೭೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೧೮೫.೦೦	೪೮೫.೦೦	
(ಇ) ೭೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೯೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೨೫.೦೦	೫೮೫.೦೦	
(ಎಫ್) ೯೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೦೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೩೦.೦೦	೭೨೦.೦೦	
(ಜಿ) ೧೦೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೨೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೬೦.೦೦	೮೦೦.೦೦	
(ಹೆಚ್) ೧೨೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೩೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೨೯೫.೦೦	೭೧೫.೦೦	
(ಐ) ೧೩೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರಿ ಆದರೆ ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೩೨೫.೦೦	೯೦೦.೦೦	
(ಜೆ) ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ	೩೨೫.೦೦ ಮತ್ತು ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು	೯೦೦.೦೦ ಮತ್ತು ೧೫೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಮೀರದ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕ.ಜಿ.ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೧೬೦ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು	

ಅನುಬಂಧ—

ಮೋಟಾರು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು	ಆಸನವೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ
	ಓಮ್ನಿ ಬಸ್ಸುಗಳು	ರೂ.
(ಎ)	(ಚಾಲಕನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಜನರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದಲ್ಲಿ ವಾಹನವು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ...	೮೦.೦೦
(ಬಿ)	(ಚಾಲಕನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಹನ್ನೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಜನರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದಲ್ಲಿ, ವಾಹನವು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ...	೨೫೦.೦೦
(ಸಿ)	(i) ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುವಲ್ಲಿ ...	೫.೦೦
	(ii) ಇತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುವಲ್ಲಿ ಚಾಲಕನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ವಾಹನವು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ...	೨೦.೦೦

VI—ಎ

ವಾಹನಗಳು

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಕರ ನಿರ್ಧಾರಣಾ ವಿಧಾನ	ಚದುರ ಮೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ
	ರೂ.
(ಎ) ತಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯ) ೮ ಚದುರ ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಚದುರ ಮೀಟರಿಗೆ ...	೫೫೦.೦೦
(ಬಿ) ತಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ೮ ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೧೨ ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ ...	೬೦೦.೦೦
(ಸಿ) ತಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ೧೨ ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ ...	೭೦೦.೦೦
(ಡಿ) ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಶಾಲೆಯ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುವಲ್ಲಿ ...	೨೦.೦೦
(ಇ) ಇತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುವಲ್ಲಿ ...	೮೦.೦೦

ಅನುಬಂಧ—IV–ಸಿ

ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು

ಬಾಬು	ಆಸನವೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಕರ ನಿರ್ಧಾರಣಾ ವಿಧಾನ	ಚದರ ಮೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ತೆರಿಗೆ ದರ
ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು : ವಾಹನವು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ	ರೂ. ೧೨೦.೦೦	(ಎ) ೮ ಚದರ ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಮೀರದ ತಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	ರೂ. ೫೫೦.೦೦
		(ಬಿ) ೮ ಚದರ ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೧೨ ಚದರ ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಮೀರದ ತಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	೬೦೦.೦೦
		(ಸಿ) ೧೨ ಚದರ ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ತಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	೭೦೦.೦೦
		(ಡಿ) ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	೨೦.೦೦
		(ಇ) ಇತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	೮೦.೦೦

ಅನುಬಂಧ—V

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಸರಕುಗಳು.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು
೧.	ನಾಡ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಂಚುಗಳು
೨.	ಪುರಸಭೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧೀ ಅಪ್ರಯೋಜಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೆಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನಾ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ
೩.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅರಗಿನ ಕ್ರಯಾನುಗಳು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಗಳು
೪,	ಗವ್‌ಬೆನ್ ಜಾನ್ (ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ)
೫.	ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಬತ್ತಿ ಸ್ಟೌವ್‌ಗಳು
೬.	೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ 'ಬಿ' ಭಾಗದ ೧೧ನೇ ನಮೂದಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುದ್ರಿತ ಮದುವೆಯ ಕರೆಯೋಲೆಗಳು
೭.	೧೯೭೮ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧ರಿಂದ ೧೯೮೬ ಜುಲೈ ೨೧ರವರೆಗೆ ಶ್ರಿಂಪುಗಳು, ಪ್ರಾನುಗಳು ಮತ್ತು ಲಾಬೆಸ್ಟರುಗಳು—ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ
೮.	ಮಿಶ್ರ ತಳಿಯ ವೀರ್ಯಾಣುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಲಿಕ್ವಿಡ್ ನೈಟ್ರೋಜನ್
೯.	ಹೂ ಬೀಜಗಳು
೧೦.	೧೯೮೫ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೨ರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಸತ್ಯ ನಿರೂಪಣ ಚೀಟಿ ಅಂಟಿಸಿದ ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳ ಬೀಜಗಳು—ಅಂಥ ಬೀಜಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ
೧೧.	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ ಪರಿಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಒಕ್ಕೂಟ ಪರಿಮಿತ, ಬೆಂಗಳೂರು—ಇವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು/ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲಾ ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
೧೨.	ಸಮಗ್ರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು (ಎಲ್.ಎ.ಎಂ.ಪಿ. ಸಂಘಗಳು) ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಅರಗು ಮತ್ತು ಅಂಟೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನ
೧೩.	ಬೆತ್ತ ಮತ್ತು ಬಿದಿರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (ಬೆತ್ತ ಮತ್ತು ಬಿದಿರು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)
೧೪.	೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಕೋಕೋ ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೋಕೋ ಬೀಜಗಳು.

ಅನುಬಂಧ—VI

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು	ಪ್ರಸಕ್ತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾ ವಾರಿನಲ್ಲಿ)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾವಾರಿನಲ್ಲಿ)
೧	೨	೩	೪
೧.	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು, ಸಸ್ಯನಾಶಕಗಳು (ಹರ್ಬಿಸೈಡ್ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಲ್ಯಾಂಟ ರೆಗ್ಯುಲೇಟರುಗಳು	೭	೩
೨.	ಫಿಷ್ ಮೀಲುಗಳು	೭	೩
೩.	ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಫೈಬರ್‌ಗಳು, ನೂಲು ಅಥವಾ ಫಿಲಮೆಂಟ್ ನೂಲು ಸೇರಿದಂತೆ ಗಿರಣಿ ನೂಲು (ಹತ್ತಿ ನೂಲು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	೪	೨
೪.	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ಹೆಣೆದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಚೀಲಗಳು	೮	೨
೫.	ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸ್ನಾನದ ಸಾಬೂನುಗಳು	೧೩	೮
೬.	ಶಾವಿಗೆ	೧೦	೪
೭.	ದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಟೇಪುಗಳು	೨೦	೧೩
೮.	ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚೀಸ್	೧೫	೧೩
೯.	ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಸುವಾಸನೆಯುಕ್ತ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಮಿಲ್ಟೋನ್ (ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಇರುವ ಹಾಲು)	೧೦	
೧೦.	ಕಡಪಕಲ್ಲುಗಳ (ನಯಮಾಡದ)	೮	...
೧೧.	ಸತು, ಸೀಸ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಂ	೭	...
೧೨.	೧೯೭೪ರ ಜೂನ್ ೧೫ರಿಂದ ೧೯೮೭ರ ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ರವರೆಗೆ ಕೊಡೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು	೮	...
೧೩.	'ಸಿ' ಘೋಷಣಾ ಪ್ರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಗರಬತ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ	೪	...
೧೪.	ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಉಡುಪುಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ	೬	...
೧೫.	ಸಿಮೆಂಟು	೧೮	—

ಅನುಬಂಧ—VII

ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ಬಹು ಹಂತದಿಂದ ಏಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾದ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು		ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರೆ
೧.	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು, ಸಸ್ಯ ನಾಶಕಗಳು, ಶಿಲೀಂಧ್ರ ನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಲ್ಯಾಂಟ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಟರುಗಳು	...	ಶೇಕಡಾ ಮೂರು
೨.	ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅರಗು	...	ಶೇಕಡಾ ಎಂಟು
೩.	ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಜೆಲ್ಲಿ (ಎಲ್ಲ ದರ್ಜೆಯ)	...	ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತು
೪.	ನ್ಯಾಫ್ತಾ	...	ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತು
೫.	ಸ್ಪ್ಯಾನರುಗಳು, ಸ್ಕ್ರೂಡ್ರೈವರುಗಳು, ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ಪ್ಲೇಯರು ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯ ಕೈ ಉಪಕರಣಗಳು	...	ಶೇಕಡಾ ಎಂಟು
೬.	ಲೋಹದ ಅನಿಲ ಸಿಲಿಂಡರುಗಳು	...	ಶೇಕಡಾ ಎಂಟು
೭.	ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪ	...	ಶೇಕಡಾ ಹದಿಮೂರು
೮.	ಫಿಶ್ ಮೀಲ್	...	ಶೇಕಡಾ ಮೂರು
೯.	ದ್ರವ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಡಿಗೆ ಅನಿಲ	...	ಶೇಕಡಾ ಆರು

ಅನುಬಂಧ—VIII

ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಹಂತವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು	ಪ್ರಸಕ್ತ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಹಂತ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಹಂತ
೧.	ಏಲಕ್ಕಿ	ಮೊದಲ ಖರೀದಿ	ಮೊದಲ ಮಾರಾಟ
೨.	ಕಾಫಿ	ಮೊದಲ ಮಾರಾಟ	ಮೊದಲ ಖರೀದಿ
೩.	ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಒಣಕೊಬ್ಬರಿ	ಮೊದಲ ಖರೀದಿ	ಮೊದಲ ಮಾರಾಟ
೪.	ಬಾಕ್ಸೈಟ್, ಕ್ರೋಮೈಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಅದುರುಗಳು	ಕೊನೆಯ ಖರೀದಿ	ಮೊದಲ ಖರೀದಿ

ಅನುಬಂಧ—IX

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾವಾರುಗಳಲ್ಲಿ)
೧.	ಟೈರ್ ರಿಟ್ರೆಡಿಂಗ್	೮
೨.	ಫೋಟೋಗ್ರಾಫ್‌ಗಳು, ಫೋಟೋ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಫೋಟೋ ನೆಗೆಟಿವ್‌ಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು	೬
೩.	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್‌ಗಳು, ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟುಗಳು ಆಪರೇಟರುಗಳು, ಅಪ್ಲೈಯನ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿವೈಸುಗಳು ಇವುಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	೬
೪.	ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ	೬

ಅನುಬಂಧ—X

ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು	ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯ ದರ (ಶೇಕಡಾವಾರು)
೧.	ಡೀಸಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಅದರ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪಸಾಧನಗಳು	೩
೨.	ಸಾರಾಯಿ	೩
೩.	ಬೇರಿಂಗ್ಸ್ (ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ)	೩

ಅನುಬಂಧ—XI

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪ್ರಸಕ್ತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾವಾರು)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾವಾರು)
೧.	ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಂಥ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	೫	೯
೨.	ಒಳ ಅಲಂಕರಣದ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳ, ಪಾರ್ಟಿಷನ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆ	೫	[illegible]
೩.	ಗ್ರಾನೈಟ್ ಕಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚೂರುಗಳು	[illegible]	

ಅನುಬಂಧ—XII

ವಾರ್ಷಿಕ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬದಲಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ೨,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೃತ್ತಿ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ದರ
೧	ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಕಾಮಗಾರಿ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು	ರೂ. ೨೫೦೦
೨	ಬೆಂಗಳೂರು ಟರ್ಫ್‌ಕ್ಲಬ್ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್ ನಿಂದ ಲೈಸನ್ಸು ಪಡೆದ ಬುಕ್ಕಿಗಳು (ಪಣದ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವವ)	ರೂ. ೨೫೦೦
೩	ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮದ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಲೈಸನ್ಸು ಪಡೆದ ಸಗಟು ಮಾರಾಟಗಾರರು	ರೂ. ೨೫೦೦
೪	೧ನೇ ದರ್ಜೆ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರೆಂದು ಲೇವಾದೇವಿ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೬೧ರ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸನ್ಸು ಪಡೆದ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು	ರೂ. ೨೫೦೦
೫	ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ; ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	ರೂ. ೨೫೦೦
೬	ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೬ರ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ ಕಂಪನಿಗಳು	ರೂ. ೨೫೦೦
೭	ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗಳು	ರೂ. ೨೫೦೦
೮	ಸರ್ಕಾರವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು	ರೂ. ೨೫೦೦
೯	ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣ ಏಜೆಂಟರು	ರೂ. ೨೫೦೦

ಅನುಬಂಧ—XIII

ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆಯು ದರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸತಿಗೃಹ ಚಾರ್ಜುಗಳು	ಪ್ರಸಕ್ತವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾವಾರು)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡಾವಾರು)
೧	ಪ್ರತಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಗೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯುಲ್ಲದ ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವಸತಿ ಗೃಹ ಚಾರ್ಜುಗಳು	೫	೫
೨	ಪ್ರತಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವಸತಿ ಗೃಹ ಚಾರ್ಜುಗಳು	೭½	೧೦
೩	ಪ್ರತಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವಸತಿ ಗೃಹ ಚಾರ್ಜುಗಳು	೧೦	೧೫
೪	ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ವಸತಿ ಗೃಹ ಚಾರ್ಜುಗಳು	೧೦	೧೫

ಅನುಬಂಧ—XIV

ೞ೧೯೮೯-೯೦ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

(ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

		ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ	ಪರಿಹಾರಗಳು
೧.	ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ	೨೬೦	...
೨.	ಅಬ್ಕಾರಿ	೧೪೦	೭೭
೩.	ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ	೧೧೨	೭೨೦
೪.	ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ	೩೫೦	...
೫.	ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ	೮೫	...
೬.	ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ	...	೫೦
	ಒಟ್ಟು	೮೪೭	೮೪೭

English Version of the Budget Speech

Honourable Speaker,

I rise to present the Budget Estimates for 1989-90.

2. I am happy to present my first Budjet. The year that has gone by has been momentous in many ways for our State. The emergence of Janata Dal is a major step towards a viable national alternative, to which the people can turn for the fulfilment of their aspirations. we have introduced many innovative measures which are being adopted as models by others. As leader of the Janata Dal Government. I express my gratitude to the people of Karnataka who have made this possible by their continued support and co-poration.

3. During the past few years. we have passed through a difficult resource position. Hon'ble Members would be aware of some of the reasons which have contributed to this situation. while I do not wish to go into, too many details, it is my duty to mention some of the important factors responsible for the continues financial prunch. These fact ors can be traced to certain fundamental issues concerning the federal set-up. In our federal palicy. an equitable sharing of resources is essential. The developmental needs of the local and State Governments can receive adequate attention only through a proper system of rosource transfers. These are essential to fulfil the Constitutional duties caston them. Let me stress that these objectives are not competing but are complementary to the nation's goals, we have been consistently demanding therefore, a fair share in national resources so that we are able to accelerate the development process at the grass-roots level. Unfortunately, the pleas of the State Government before successive Finance Commission and with the Government of India have not yet met with much positive response.

4. The Sarkaria Commission set up in june 1983 to review the working of the existing federal system recommended. *inter-alia* that an appropriate amendment to the Constitution be made so as to enable the net proceeds from Corporation Tax to be made permanently shareable with the States. Even though the report of the Commission was submitted in October 1987 no action has been taken by the Government of India in this regard. This tax which yielded only Rs.37 crores in 1955-56 was expected to yield Rs. 4270 crores in 1988-89. During this period, Income Tax grow from Rs. 131 crores to Rs. 3660 crores Including the surcharge which is not shareable. While the proceeds from Corporation Tax increased by 115 times between 1955-56 and 1988-89. Income tax grew 28 times only. Thus a legitimate share of this buoyant tax has been denied to the States.

5. The Sarkaria Commission also expressed its concern over the delay in bringing in legislation by the Union Government

enabling the State Government to levy the Consignment Tax, Detailed discussions about an inter-State Consignment Tax had been held earlier at two meetings of Chief Minister in November 1983 and May 1984. After nearly five years the matter was again discussed at another meeting of Chief Ministers in February this year. At last, the Government of India have stated that they will introduce the necessary legislation in the monsoon session of parliameat. If the tax had indeed been introduced even in 1985, the State might have collected approximately Rs. 150 crores by now.

6. In the recent 'Chief Ministers confearance. I have pleaded for the early introduction of Consignment Tax' rejection of the recommendations of the Tripathi Committee on additional excise duties in lieu of Sales Tax acceptance of floor Sales Tax rates for 29 commodities and facilties to the Sales Tax staff to inspect railways to check evasion of Sales Tax by railway booking. etc It is heartening to note that most of the Chief Ministers felt the same and the above points of view have been accepted. Another step towards reducing the availble resourees of the State has been prevented.

7. While Income Tax falls in the divisible pool, the surcharge thereon does not. The Seventh. Eighth and Ninth Finance Commissions have been of the view that a surcharge continued indefinitely is additional Income Tax shareable with the rest of the proceeds of Income Tax. The Union Government removed surcharge for a brief period but reintroduced it in middle of 1987-88. Now. the recent Union budget has discontinued the existing surcharge on Income Tax of 5 percent from assessment year 1990-91. but has introduced a new 8 percent surcharge on persons with a taxable income of over Rs. 50.000. Once again, the Union Government is the sole beneficiary of this new impost.

8. Instead of statutory devolution of funds based on rational criteria, other transfers through the Planning Commission and discretionary tnansfers have continued to remain over half of the total transfers which was not interntion of the framers of the Constitution regarding the federal transfers of resources. Even with regard to statutory transfers. We are disappointed by the reccommen dations of successive Finance Commissions Karnataka's share in total devolution has been steadily decalining. While we received 4.82 per cent of the total devolution under the Seventh Finance Commission's award this came down to 4.38 per cent with the Eighth Finance Commission. Now the Ninth Finance Commission in its first report has allocated only 4.22 per cent. Had the 9th Finance Commission maintained our share at least at the 8th Finance Commission's level, our share would have been more by Rs. 21.84 crores in 1989-90. The first report of the 9th Finance Commission

has converted the estimated deficit of Rs. 1019.59 crores into a surplus of Rs. 302.1 crores for one year. What has been a matter of concern to us is that the Ninth Finance Commission has used a normative approach for assessing the resources of the States in a manner which has many deficiencies. The non-Congress (I) Chief Ministers had formulated alternative terms of reference for the 9th Finance Commission, which would have led to a proper scrutiny of the Central Government's revenue expenditure. Strangely enough, the Government of India referred these alternative terms of reference to the 9th Finance Commission without them selves adopting a definite stand. If the alternate terms of reference are not taken into account by the 9th Finance Commission the recommendations may not be fair to the States.

9. The Ninth Finance Commission visited our State in January 1989. I have raised these and other related issues before the Finance Commission. I must readily acknowledge here that while the three previous Commissions had not recommended any grants what soever under Article 275 of the Constitution specifically for our State. the Ninth Finance Commission has now recommended Rs. 12.64 crores as grant-in-aid for a special problem-the shortage of school buildings.

10. We have drawn attention of the Ninth Finance Commission to some of the special problems of the State. One of the most important matters which we have raised is that the Commission should support the efforts of the State Government for strengthening our Zilla Parishad and Mandal Panchayat system. The Commission has implicitly felt that the Directive Principles of State Policy are importent and hence has allowed Rs. 95 crores for Gujarat and Rs. 194 crores for Tamil nadu towards their prohibition policy. On the same analogy, the transfer of power to the people through Panchayat Raj institutions fulfils another important Directive Principle We have therefore urged that the Ninth Finance Commission should allow us Rs. 386.06 crores on this account. Hon'ble Members are aware that the unprecedented growth of population in the Bangalore urban agglomeration has given rise to many problems of urban life. We have urged the Commission to provide Rs 199.22 crores per annum to overcome these problems of rapid urbanisation. The Commission desired to have details on the subject. We hope they will consider it.

11. The resources of the State Government have been under tremendous pressure becasue of the recurrent drought from 1982-83 to 1987-88. The Government of India provided Rs. 163.92 crores during this period but largely as advance. Plan assistance. When recurrent drought badly affects the State's resources and distorts

the pattern of planned development, it is clear that what is required is additional financial support and not advance. Plan assistance. The Planning Commission and the Eighth Finance Commission hads, therefore, rightly felt that when a State experienced drought for more than four to five successive years the entire Central assistance should be in the form of a grant. Had the Government of India conceded our legittmate claim the Seventh Plan outlay would have been higher by over Rs. 86 crores. When the Plan has thus already been disturbed, the recovery of advance Plan assistance would only further reduce the re sources available. For example in 1988-89 our normal Plan assistance was reduced by Rs. 24.13 crores due to the recovery. In 1989-90, we expect such recovery to be of the order of Rs. 23.50 crores.

12. The increasing debt burden is another important reason for the resource crunch. As a result, over the years the net amount available for developmental purposes has progressively shrunk. In 1988-89, the State has repaid over Rs. 95 for every 100 rupees received as loan from the Central Government. It is therefore, both appropriate and timely for the Finance Commission and the Union Government to consider the write-off of loans, rescheduling of loans, and reduction of the interest on loans.

13. The approach of the Union Government regarding incomes and wages has affected us adversely. At present, the Union Government unilaterally increases the pay scales of its employees and revises their dearness allowance. The State Governments are forced to follow suit. The States, with limited resources, find it defficult to bear this expenditure Unless a national consensus, on a income and wage policy is evolved, the increasing burden on the States will further reduce the available resources for development.

14. Owing to the strait jacket we find ourselves in on account of the policies of the Union Government, we have had to resort to additional resourees mobilisation to maintain the tempo of development. During the 6th Plan, our additional resource mobilisati on was of the order of Rs. 754.83 crores. In the first four years of the 7th Plan, the additional resource mobilisation was Rs. 1147.56 crore. But even this was not enough.

State Plan

15. As a result we have had to impose economy measures to control the pressure on the State's resources. Despite our best efforts, there would still be a shortfall in Plan expenditure. We now expect that the Plan expenditure in 1988-89 would be of the order of Rs. 800 crores.

16. The coming year will be the last year of the Seventh Plant In the first four years of the Seventh Plan we would have spen.

approximately Rs. 3,070 crores as against Rs. 2,710 crores for the entire Sixfh Plan. By the end of the Seventh Plan we hope to reach a total outlay of about Rs. 4.100 crores as against the approved Plan outlay of Rs. 3,575 crores. For 1989–90 we have proposed a Plan outlay of Rs. 1,040 crores. This will be an increase of Rs. 140 crores on the originally approved Plan outlay for the current year. Inspite of the resource constraints, I am proud to state that we will be achieving the 7th Plan outlay in real terms. The Plan allocations for 1989–90 are given at Annexe-I.

17. After the successive bad monsoons, we were happy when the rains came plentifully and in time this year. However, in August and September, Bangalore and some other parts of the State felt the fury of torrential rain which caused considerable havoc. Flash floods occurred at many places in the State and in all 162 persons lost their lives. We sought Central assistance to the extent of Rs. 285.71 crores. But the Government of India have allowed only Rs. 15,375 crores.

Agriculture and Allied Services

18. A major change in strategy is required to place not only agriculture, but all land use-oriented activities on a healthy footing. We need to pay attention to the basic areas of ecological conservation, habitat management, agriculture and allied land use sectors. Central to this issue is the problem of good cattle management and the linked area of rural energy and fodder. This has led to the formulation of the State's Comprehensive Land Use Management Project which has come to be popularly known as CLUMP. Its impact on ecological conservation, intensity of cultivation and productivity of land is expected to be most impressive. I am glad to inform the House of the keen interest taken by the Overseas Economic Co-operation Fund, Japan, in CLUMP which is expected to be launched on a pilot basis in 15 Mandals in the district of Bellary, Chitradurga, Dharwad, Hassan and Raichur.

19. A new scheme taken up for implementation during 1988-89 is the "Hasiru Kirana" programme to increase agricultural production and productivity. Twenty taluks at the rate of one taluk per district have been selected for implementing the programme during the year. Preliminary reports are extremely favourable and the programme will be continued in 1989–90 also.

20. The Special Foodgrains Production Programme (SFPP) was launched in 9 districts of the State during the year to achieve a higher production of rice and tur. The emphasis has been on boosting the production of rice in heavy rainfall and hilly regions and the results have been encouraging. Crop cutting experiments

conducted in SFPP taluks indicate that the average production of rice per hectare was 1850 Kgs in these areas while the average in non-SFPP taluks was only around 1350 Kgs. This programme will be continued during 1989-90.

21. We expect to reach 65 lakh tonnes in foodgrains production in 1988-89, inspite of adverse developments in the latter part of the year. The productivity of oil seeds which has averaged around 600 kgs. per hectare during the last four years is sought to be increased to 800 Kgs. per hectare during 1989-90. The oil seeds development programmes which were taken up at a total cost of Rs. 680.37 lakhs during this year. will be continued during next year. The National Seed Project-III is likely to be cleared by the World Bank shortly. This will improve the quality of seeds in our State. We are also one of three States selected for the pilot project for the production of palm oil through the Palm Oil Demonstration Programme. I am hopeful that this project will reduce the need for importing expensive edible oils.

22. During 1989-90, the Karnataka Milk Federation will take up Operation Flood-III Project at a total cost of Rs. 160 crores. Ten dairies. 32 chilling centres and 2953 village dairy co-operative societies will be established over three years and 5.83 lakh farmers will be enrolled. The recent increase in the milk prices by the KMF has been almost entirely passed on to the producers. In order to improve animal husbandry services in the State, we have decided to establish 150 new rural veterinary dispensaries and upgrade 50 dispensaries at a cost of Rs. 180 lakhs during 1989-90.

23. We have provided various concessions and facilities to our farmers since 1983. The interest subsidy on co-operative loans which was provided as a special case last year has benefitted our farmers and the cost to the exchequer is to the extent of Rs.82 cores. The approach of NABARD towards interest subsidy to the farmers is not favourable. I have taken up this matter with the Government of India Various 'Takavi' loans have been waived in the past and other tax concessions have also been provided. The KEB has been achieving the target of energisation of 40,000 pumpsets annually for the last four years. Though this level of energisation at a subsidised cost implies a net loss of Rs. 13.70 crores to KEB annually, we have decided to continue this in the interest of farmers.

24. For Agriculture and Allied Services, as against Rs. 222.66 crores spent in the Sixth Plan in this sector, the expenditure in the first four years of the Seventh Plan is expected to be of the order of Rs. 242.47 crores In 1989-90 the allocation is Rs. 79.31 Crores. Thus the total expenditure in the Seventh Plan period is expected to be of the order of Rs. 321.78 Crores.

25. We have been awarded the "Indira Priyadarshini Vriksha-Mitra Award" for tree pla tation in urban areas. As against a target of 47,615 hectares of afforestation, actual achievement would be 49,367 hectares during 1988-89 in the State. The number of seedlings planted would be 21.58 crores. This excludes the private effort under the Dry Land Development programmes. We cannot, however, rest on our laurels. Government have already stopped even the minimum fellings in the ever-green and semi-ever-green forests. Fortunately, the Government of India have also accepted the need to protect our forests by reducing the import duty on timber. Imports of about 3.50 lakh cubic metres of timber through the Mangalore Port alone equals the quantity extracted by Government every year. We have transferred C and D class revenue lands to the Forest department for the development of Social Forestry. Some of these lands have not been developed so far. I propose to withdraw them and grant them under the Land Grant Rules so that individuals can take up forestry to quicken the process of afforestation.

Rural Development

26. Rural Development will be the king-pin of my budget aimed at accelerating the improvements of our villages and generating higher employment and income for our rural people. The Budget Estimate for Rural Employment Progrommes—NREP, RLEGP and REGS—was Rs. 53.66 crores during 1988-89. Despite the resource crunch, the allocation for the programme has been increased by Rs. 17.93 crores. Thus, we will generate 377 lakh mandays during this year. The State Plan allocation under Rural Development in 1989-90 would be of the order of Rs. 78.47 crores, excluding Government of India's additionality. The State's Seventh Plan outlay under Rural Development will now be Rs. 346.72 crores as against Rs. 155.82 crores during the Sixth Plan period, an increase of 123 percent. During 1989-90, we expect to generate 397 lakh mandays of employment.

27. I may here refer to the new policy of Government of India to merge NREP and RLEGP and fund it to the extent of 75 per cent only. There is no advantage to the State by this measure. If the intention is to increase the number of mandays, they should have funded the programme fully. It is our intention to pay constant attention to the development of rural Karnataka. The allocations for Zilla Parishads including Plan and non-Plan is being increased from the original Rs. 990.09 crores for 1988-89 to Rs. 1115.31 crores in 1989-90.

28. Even outside the Zilla Parishad sector, a significant portion of the State Plan is spent largely for rural areas. The allocations under various sectors which have a distinctly rural bias and

are intended primarily for the benefit of the rural populace are indicated at **Annexure-II**. This is a positive proof of my Government's concern for the majority of our people who live in rural areas.

Learn and Earn

29. It is well-known that there is wide-spread unemployment in rural areas. The present system does not provide a person with necessary skills to become self-employed. I have carefully considered this problem and am convinced that there is a need to impart on-the-job vocational training to our youth in order to make them self-reliant. With this in view, I propose to combine TRYSEM with the programmes of the Land Army Corporation and train 20,000 young men and women every year. They will be paid Rs. 300 per month. I am hopeful that at the end of this job-oriented training for one year, they will acquire the necessary skills in the construction of roads, culverts, bridges, buildings, etc., so that they become independent and self-employed. While selecting the trainees, fair and adequate representation will be given to all areas. This scheme will generate 40 lakh mandays of employment per year.

Roads

30. By a resolution of Parliament on 1st May 1988, the Central Road Fund has been augmented by enhancing the levy on motor spirit and diesel from 3.5. paise per litre to 5 per cent of basic price. Sixty four percent of the accruals will be allocable to the States. A sum of Rs. 15.57 crores is likely to accrue to Karnataka during 1989-90 as against an accrual of only Rs.70 lakhs in 1987-88. I have proposed many road works to be taken upduring 1989-90.

Industrial Development

31. We have made a significant shift in the matter of providing incentives to industries from developmental loans and subsidies to tax concession and infrastructural facilities. The thrust would be on food processing computers and other electronic industries.

32. Proposals to establish three growth centres have already been sent to the Government of India. These centres will be established in such a manner so as to ensure that spin off benefits would spread to larger areas which ultimately lead to regional development. This will be achieved by providing infrastructural facilities as per the guidelines prescribed. In order to attract larger investments to these growth centres. I propose to provide liberal concessions and incentives in addition to the existing package of incentives for industrial investments. The concessions will be evolved as soon as clearance is received from the Government of India.

33. The coastal region of the State is poised for rapid growth in the next 10-15 years owing to the huge investment proposed in the Dakshina Kannada and UttaraKannada districts from Mangalore Refinery and Petro-Chemicals, the Thermal Power Station, Sea-Bird Naval Project and Kaiga Atomic Power Station. It is estimated that an investment of the order of Rs. 8,000 crores will take place. To co-ordinate and monitor the orderly development of industries in this region, a High Level Committee under my Chairmanship has already been set up.

34. At present, about 1,40.456 hectares are under mulberry cultivation in the State. An additional 4,000 hectares are proposed to be brought under mulberry cultivation during 1989-90. We will also commence implementation of the World Bank assisted Karnataka Sericulture Project Phase-II during 1989-90 with an initial outlay of Rs. 112.39 lakhs.

Energy

35. Over the last few years, we have given special emphasis to the Energy sector. The allocation for the Energy sector for the 7th Plan will be of the order of Rs. 911.54 crores as against Rs. 718.08 crores in the 6th Plan. To streamline our efforts in this direction, a new department of Energy has been set up during 1988-89. Apart from traditional power generation and distribution, this department will look after the Government's activities with regard to non-conventional energy sources also.

36. In 1989-90, the Plan for the Energy sector will be Rs. 275.17 crores, an increase of about 50 per cent over the current year's revised outlay. The power projects now under execution by the Karnataka Power Corporation Limited will add 230 MW of power to the State grid in the remaining part of the Seventh Plan period and this would be in addition to 310 MW already added during this Plan. Unit-III of the Raichur Thermal Power Project is expected to be commissioned in 1991-92 and Unit-IV the following year. I am happy to mention that power generation at the first two units at Raichur have been maximised as a result of which the KPC has become eligible for an award from the Government of India. An agreement has been finalised with OECF of Japan for financial assistance for Unit-IV of Raichur Thermal Power Project.

37. Work at the Kalinadi Hydro Electric Project Stage II is in good progress. This project, with assistance from World Bank and Kuwait Fund for Arab Economic Development: is expected to be completed by 1993-94. Both units of the Varahi Project are expected to be commissioned in 1989-90 and this would add 1130 million units of energy annually to our present generation. A scheme for harnessing 270 MW of power at Shivasamudram Station has been sent to Government of India for clearance. The KPC is

also preparing project reports on the Mekedatu scheme for 360 MW and Kalinadi Hydro Electric Project—Stage III for 400 MW. The final outlay for the Corporation for 1988–89 is expected to be of the order of Rs. 120.00 crores. In 1989–90 this is to be stepped up to Rs. 173.95 crores.

38. I am happy to announce that all the main villages as per the 1981 census are being electrified by the end of March 1989. For 1989–90, the programme for electrification by the Karnataka Electricity Board is to cover 600 hamlets, 400 harijan bastis and 30 tribal colonies. Under the Bhagya Jyothi Scheme 25,000 house holds will be given electric connections. Electrification of a large number of households and rural industries will be given emphasis. It is also programmed to energise 40,000 irrigation pumpsets in the coming year. The Plan programme of the Board for 1988–89 is Rs. 75.10 crores. This allocation will be Rs. 100.10 crores in 1989–90.

Irrigation

39. On the major irrigation front, our twin objectives would be to achieve maximum utilistation of impounded water and to fully utilise our share of river waters by the end of the century. During 1988–89 the Plan expenditure for Irrigation and Flood Control would be of the order of Rs. 154.18 crores. As against this we have provided an amout of Rs. 209.40 crores in 1989–90. Of this, major irrigation would comprise Rs. 155.31 crores, minor irrigation Rs. 34.61 crores, CADA Rs. 18.59 crores and Flood Control Projects Rs. 0.89 crores. Inadequacy of funds is one of the constraints in stepping up our outlays on irrigation. I have been pleading with the Government of India to permit us to float Irrigation Bonds on the same lines asNTPC Bonds, Railway Bonds, etc. I have again moved the Government of India in this regard.

40. We hope to get Rs. 500 crores as external aid for Upper Krishna Project Phase II over a period of 7½ years. In keeping with the requirements of the project, I have allocated Rs. 72 crores in 1989–90 as against the expected expenditure of Rs. 50.09 crores in the current year. For the Cauvery Basin projects, Hon'ble Members would be aware that we are still providing large sums of money under non-Plan. As against the anticipated expenditure of Rs. 60 crores in 1989–89, we have stepped up the allocation for the Cauvery Basin projects to Rs. 100 crores in 1989–90. For the Krishna Basin, other than the Upper Krishna Project, we have provided Rs. 55.30 crores in 1989–90. Thus, in tune with our declared policy of providing adequate funds for water resources development for the benefit of rural areas I have allocated as much as Rs. 309.40 crores for irrigation and flood control.

Housinge—Boloil

41. In rural areas the people's housing scheme will cover 53,?24 new beneficiaries in 1989-90. The late Shri Abdul Nazir Sab devoted his life for rural development in our State. His contribution to democratic decentralisation and to improving housing and drinking water supply in rural areas is well known. To commemorate his services, we propose to construct 17,500 houses at the rate of 100 houses per taluka under the 'Nazir Nivas Yojana' during 1989-90 making use of the funds provided for rural development.

42. During 1989-90, I wish to give an additional boost to c e housing programme. The Karnataka Housing Board will take up the construction of 10,000 houses during the year. Sixty per cent of these houses will be for the economically weaker sections and lower income groups. This programme which will involve an outlay of Rs. 35 crores will be funded by HUDCO and other financial institutions.

Urban Development

43. A major programme of urban development is being proposed to be taken up with the assistance of the World Bank. The Karnataka Urban Development Project will have two components.—(a) provision of sites with all infrastructure facilities as also slum upgradation; (b) Urban Transport project. The sites and slum upgradation project will be implemented in the cities of Bangalore, Hubli-Dharwad and Gulbarga in the 1st phase and is likely to be extended to seven other urban areas. The Urban Transport project will be taken up in Bangalore

44. The sites and services project envisages provision of about 55,000 sites, mainly for the economically weaker sections. The slum upgradation project involves a slum population of 2,00,000 in the three cities.

45. The Bangalore Urban Transport Project envisages the augmentation of the bus fleet and the establishing of nodal bus stations, bus terminals, depots etc. The road network in Bangalore city will also be improved. The project is proposed to be initiated during the year 1989-90 and will be implemented over a period of five years.

Water Supply

46. The provision for water supply in small towns will receive a further boost in 19?9-90. The original Plan provision of Rs. 9.85 crores for Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board during 1988-89 is being enhanced by 7 crores in order to complete the ongoing schemes quickly. During 1989-90, the provision has been

further stepped up to Rs. 20.14 crores. The Board will take up 6 more Water Supply Schemes which are at **Annexe-III.**

Village Sanitation

47. Inspite of several schemes taken up so far, village sanitation has not shown significant improvement. This is an area in which we would like to give a major thrust hereafter. During 1989-90 2 500 villages, that is one village in every Mandal, will be provided sanitation facilities through "Souchalayas", open drains and roads. We believe that this will go a long way in improving the quality of life in the rural areas. We propose to cover all villages in a decade.

Health

48. The target for establishing Primary Health Centres in the 7th Plan was 774. We have opened 471 Centres so far. The balance of 303 Centres will be opened during 1989-90.

49. We already have specialised institutes in the health sector for mental health, oncology, cardiology etc. During 1989-90 I propose to start an Institute for Child Health, a specialised Institute to take care of children's health. The Institute of Traumatology has been rendering good service to the victims of accidents. I propose to strengthen this Institute.

Education

50. Outlays for providing educational services in the State have increased enormously during the last few years. In 1983-84 our total expenditure on education, both under Plan and non-Plan was Rs. 264-43 crores. In 1989-90 it is expected to be Rs. 771.89 crores. The Directorate of Mass Education was established during the year by merging schemes of non-formal education and adult education to promote side by side the goal of universalisation of primary education and adult literacy. We have extended the UGC pay scales to University teachers as from 1st January 1986.

51. The Karnataka Educational Institutions (Prohibition of Capitation Fee) Act 1984, which came into force from 11th July 1983 prohibits the collection of capitation fee by educational institutions after the expiry of five years from that date. I wish to make it absolutely clear that no institution will henceforth be permitted to collect capitation fee. The provisions of the Act will be strictly enforced.

52. Our objective is to universalise elementary education. To achieve this goal, we have taken up the construction of 2,260 school rooms. We have appointed 6,418 primary school teachers this year.

I propose to appoint 3,489 primary school teachers and construct 5,347 school rooms in 1989-90. As a result of incentives provided under Vidya Vikas Scheme. the enrolment which was 54 lakhs during 1983-84 has gone up to 65 lakhs during 1988-89. The construction of school rooms needs to be stepped up. Hence, I propose to introduce a scheme by which, if any village extends 50 percent donation towards the cost of construction of a school room, Government will take up its construction on a priority basis by providing the balance 50 percent.

Science and Technology

53. The Karnataka State Council for Science and Technology has been taking up several innovative projects like "Astra Ole" and wood gassifiers to make recent technology available to the people. It is not enough if this is done at the State level alone. I propose to constitute District Level Councils for Science and Techonology to harness the innovative energies at the district level. Hon'ble Members are already aware that we have creuted a separate Department for Science and Technology to facilitate better co-ordination between Government and scientific institutitns.

Panchayat Raj

54. Following the ideal of 'Gram Rajya of the Father of the Nation, several attempts have been made in different parts of the country to transfer power to the people. But all these attempts had stopped short of total decentralisation, thanks to the douats and fears in the minds of the decision makers. It is to the credit of Karnataka that a historic decision was taken to give real meaning to the concept of power to the people by establishing full-fledged institutions at the district and Mandal levels with their own constitution, their own plan and budgets and their own agencies for implementation of programmes and policies. Another significant decision taken to broaden the base for self gevernance was to lower the voting age from 21 to 18 and reserve 25 percent seats for women. These institutions which have been in existence for the past two years have commended themselves to the people and gained national recognition. Hon'ble Members are aware how both these measures have been adopted at the national level with the Prime Minister himself emphasising the utility of Panchayat Raj institutions.

55. We are fully committed to the strengthening of these institutions so that they can be better instruments of service to the people. With this end in view the Government have appointed the Krishnaswamy Commission to make appropriate recommendations. A permanent system of devolution of funds would emerge shortly when the Finance Commission for Zilla Parishads submits its report.

Hyderabad-Karnataka Development Board

56. We have been making earnest efforts to remove regional disparties through regular Plan programmes. Inspite of these efforts' the Hyderabad-Karnataka area has continued to remain relatively backward. In a bid to remove these regional imbalances, we will set up the Hyderabad-Karnataka Development Board in 1989-90. This Board will be on the lines of the Telangana Board in Andra Pradesh and the Sundarbans Board in West Bengal. For this purpose I have specifically provided Rs. 2 crores during 1989-90. During the year, this provision will be stepped up to Rs. 4 crores.

Welfare

57. We believe in investment in human resources, as improvement in the quality of life confers manifold benefits. This has been our creed which has determined our priritics over the past six years. Accordingly we have made substantial allocations for the welfare of our people.

58. To ensure subsided foodgrains for the poor, we have provided Rs. 37.73 crores in 1989-90. Under the scheme for pensions for widows we have provided Rs. 27 crores during 1989-90, for old age pensions Rs. 37 crores and, as assistance for handicapped persons Rs. 14 crores. Government's recent decision to extend Green Cards to small towns of less then 20,000 population will be implemented during 1989-90. This will benefit 79,000 households in 55 towns.

59. I propose to implement a Group Insurancecum-Pension Scheme for agricultural labourers as a special welfare measure for the rural work force which is the mainstay of our national economy A person who is disabled while in the active work force will be given a monthly pension of Rs.60 while in the case of death: the family of the deceased labourer would be givee Rs. 2,500, I am happy to inform the house that we will implement a Hut Insurance Scheme for the benefit of poor famiies in the rural area as which will provide them succor when their huts and belogs get destroyed by fire. This is in addition to the normal reliefs under natural calamities.

Special Courts

60. The Civil Rights Enforcement Cell registers cases against those who violate the provisions of the Protection of Civil Right Enforcement Act, 1976. In order to book offenders speedily I propose to establish special Courts for the purpose. These courts will also try cases relating to dowry.

Enforcement of Reservation

61. I have received complaints that the policy of reservation of jobs in public service for persons belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes has not been properly implemented. I intend bringing legislative measures to make this compulsory and impose penalties for any failure to observe these legal provisions. We intend giving special awards to institutions which implement this policy in letter and in spirit.

62. There are one lakh boys and girls pursuing their studies in 1900 Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes Welfare Hostels. It is felt that considering the rise in prices the existing boarding charges are not adequate. Hence I propose to enhance the boarding charges for the inmates of Ashram and residential schools from Rs. 75 to Rs. 100 for Prematric hostels from Rs. 100 to Rs. 150 and for Postmatric hostels from Rs. 150 to Rs. 200.

Jobs for Women

63. The status of women in contemporary society is undergoing a sea change. With increasing education all round, there is greater awareness of their rights and the deprivation of their due share. We propose to make a beginning to correct this situation by reserving 30 per cent of the vacancies in specific categories of Government service for women. Again, the number of women in the Police force is pitifully small. I propose to reserve 10 percent of the Posts in the Police force for women. In 1989-90, we will set up a State Level Commission on self-employed women to identify the problems of working women and to suggest remedial steps.

Kannadigara Udyoga Samithi

64. The rightful share of employment of Kannadigas in Central Government undertakings, nationalised banks, etc., has to be protected. The Kannadigara Udyoga Samithi which was set up last year has submitted two interim reports. I assure the People of the State that their rightful share of employment in these institutions will be protected.

Kannada in Administration

65. Consistent with the policy of bringing administration closer to the people, we have brought Kannada into the administration in a large measure. The Kannada Kavalu Samithi has observed this in the State Government offices. After, a careful study of the various offices, they have made several suggestions to the State Government. We are committed to implementing their suggestions.

66. We had intended to start a separate **Directorate for Urdu.** In the meanwhile, a Directorate for Minority Languages was brought into existence. But this ancient and rich lauguage needs further encouragement. Hence I reiterate our intention to establish a separate Directorate for Urdu in 1989-90.

67. Sri Sangameswara Temple in Kudala Sangama gets affected due to the Basava Sagar Reservoir of the Upper Krishna Project. The Mudnal Committee on Kudala Sangama Kshetra has submitted its report and made several recommendations for the protection of this historic temple. We have accepted the recommendations. We will start implementing these recommendations from the coming year.

68. Let me now sum up my basic approach to the budget of 1989-90 The new thrust is in the direction of speedier rural development with accent on employment and poverty alleviation through a good mix of agro-industrial growth. Irrigation and power will provide the required impetus for higher growth of the State's economy which, combined with employment as the major objective and the welfare of larger number of people, will reduce regional imbalances. The keyword is a drive for higher productivity, effective implementation of Plan programmes and intensive monitoring of the implementation process. The mojor elements in the new thrust are schemes like combining employment under Land Army with the TRYSEM for a new orientation of education through manual work, provision of over Rs.309 crores for irrigation with a similar emphasis on power, a new approach to land use, stepping up the housing programme, introduction of rural sanitation programme, reservation of jobs for women in specific sectors, providing statutory support for fulfilment of the reservation policy for weaker sections, implementation of Group Insurance-cum-Pension Scheme for agricultural labourers, re-organisation of State public sector undertakings for achieving efficiency, expansion of primary education and health facilities and encouragement for the minorities.

Taxation

69. I now come to the area of taxation. The major objectives of my taxation policy for 1989-90 are as follows :—

(1) We have raised substantial resources through additional resources mobilisation alredy during the first four years of 7th Plan. The focus in the last year of the Plan is on mobilisation of more resources by rationalisation of procedures and better tax collection than on the levy of new taxes.

(2) We shall collect more revenues by simplifying the tax laws and by plugging loopholes.

(3) We will modify the rates of tax on a few items to prevent diversion of trade, promote healthy trading practices and provide relief in deserving cases.

(4) This is to avoid price rise as a result of the State tax policy.

I. Motor Vehicles Tax

70. I propose to amend the Karnataka Motor Vehicles Taxation Act, 1957, so as to—

(a) plug the loopholes in the leakage of revenue by misusing the vehicles registered for one purpose and using for someother purpose, by carrying excess passengers without payment of any tax.

(b) rationalise the rates of tax on two-wheelers, goods vehicles of other States, private service vehicles, cars owned by banks, boards and Corporations, co-operative socities and such other institutions, vehicles not being personally owned by individuals, multi-axle goods vehicles, hand-driven power tillers, tractors owned by agriculturists and tractors used solely for agricultural purposes.

(c) bring it in conformity with the Motor Vehicles Act, 1988 (Central Act No. 59/1988) which is likely to be brought into force shortly by the Government of India ; there will be marginal increase of tax on certain vehicles and there will de reduction in the rates of tax on other vehicles. The additional revenue as a result of this will be Rs. 160 lakhs per annum. The details are at Annexe IV.

II. State Excise

71. I propose the following :

(1) The maximum selling price of arrack which was removed from1st July 1987 is proposed to be reintroduced from 1st July 1989. This is to have better control over the distribution of arrack.

(2) An import fee will be levied on all imported beer at Rs. 0.50 per litre and IML at Rs. 2 per litre with effect from 1st July 1989, to promote the sale of liquor manufactured within the State.

The additional revenne is expected to be Rs. 90 lakhs per annum

(3) The alcohol-based chemical industries which are allowed only denatured spirit in order to prevent misuse of alcohol, will, hereafter be permitted to draw rectified spirit depending upon the processes involved. This will enable *bonafide* industries to draw rectified spirit wherever necessary. At the same time, additional safeguards of fiscal and physical nature will be buitt into the excise rules and licence conditions to ensure that rectified spirit is not misused by such units. Similar safeguards will also be introduced for those chemical units using denatured spirit.

(4) Opening of liquor shops in and around the places of worship, educational institutions and residential colonies inhabited by persons belonging to SC/ST will be discouraged. With this in view, a comprehensive set rules governing the grant of licences for liquor shops will be framed. All future licences for running liquor shops and bars will be strictly regulated in accordance with these rules.

(5) It is proposed to extend the ban on sale of toddy to the whole of the districts of Uttara Kannada and Belgaum from the year 1989-90. This will involve a loss of Rs. 77 lakhs per annum.

(6) As a corollary to the policy of abolition of toddy sales, it is proposed to promote the sale of low alcohol beer in the State. To encourage the production and sale of low alcohol beer, I propose to levy higher duty of Rs. 3 per litre on all beers with an alcohol content of above 5 per cent, while retaining the rate of present duty of Rs. 1.75 per litre on beer having an alcohol content of 5 per cent and less. This will bring an additional revenue of Rs. 40 lakhs.

III. Commercial Taxes

72. I propose to make certain procedural changes in the various Tax enactments by way of rationalisation and to strengthen the effectiveness of administration. They would appear in the amendment Bills which are being introduced in this session. The important changes are.

A. Sales Tax

(1) The points of levy as will as rates of sales tax were comprehensively reviewed and it is proposed ;

(i) to exempt the commodities listed in Annexe V from levy of sales tax.

(ii) to reduce the sales tax rates on certain commodities as indicated in Annexe-VI.

Earlier in my speech, I have stressed the need for increasing the housing stock. At present, Sales Tax on Cement is at 18 per cent. In order to make Cement available at reasonable price to the consumers, I am proposing a reduction is Sales Tax to 13 per cent ;

(iii) to convert the point of levy with respect to certain goods from multipoint to single point as indicated in Annexe-VII;

(iv) to change the points of levy on goods as indicated in Annexe-VIII ;

(v) to bring the works-contracts listed in Annexe-IX to the levy of sales tax at the rates indicated in the said Annexe :

(vi) to levy last sale point tax in addition to the existing first point tax on the goods mentioned in Annexe-X at the rates shown therein ;

(vii) to increase the rates of sales tax as indicated in Annexe-XI.

(2) At present the benefit of summary assessment under Sales Tax Act is available to dealers having annual turnovers upto Rs. 2.5 lakhs; it is proposed to extend this facility even to dealers having annual turnovers upto Rs. 5 lakhs. This measure would benefit more than 26,000 small dealers ;

(3) Presently, only contractors executing civil works are eligible for payment of sales tax at a compound rate; it is proposed to extend the benefit of composition to all other contractors executing the works contracts which are eligible to sales tax. The compounded rate is proposed at 4 per cent; it is also proposed to enable deduction of tax at source from these works contractors under Section 19-A of the Sales Tax Act ;

(4) Changing patterns of trade often make it necessary to change the point of levy of sales tax in the course of the year to prevent diversion of business or leakage of revenue. Hence, it is proposed to empower Government to make changes in the points of levy of tax by issue of notification ;

(5) Since the annexure to the Annual return under Sales Tax Act require the dealer to furnish detailed particulars along with the return, it is considered desirable to extend the period allowed to file the annual return from the present 30 days to 60 days. The dealers will, however, continue to pay the monthly advance tax as usual ;

(6) At present any person who is aggrieved by the levy of penalty in a Sales Tax Check Post is required to file an appeal before the appellate authority in whose jurisdiction the Check Post falls; to obviate hardship to the dealers, it is proposed to enable them to file appeals before the appellate authority in whose jurisdiction they are carrying on the business ;

(7) In the sugarcane seasons of 1985-86 to 1988-89, certain pockets of the State had surpus sugarcane, which the sugar factories in the neighbouring States agreed to purchase only if purchase tax payable on sugarcane was reduced. In the interest of the growers of surplus sugarcane, it was necessary to do so. Hence, it is proposed to reduce retrospectively the purchase tax on sugarcane purchased by Maharashtra State sugar factories from 1st April 1985 to 31st March 1989 ;

(8) As in the case of groundnut oil, it is proposed to provide that the tax payable on coconut oil shall be reduced by the Karnataka Sales Tax paid on copra from which such oil is procured.

This will make our manufacturers more competitive vis-a-vis the out of State manufacturers ;

(9) Under an amendment to the provisions of APMC (Regulation) Act, the commission agents operating in the regulated market yards have to charge their commission in their sales bills and realise the same only from the buying dealers. The commission, therefore, becomes a part of the sale price of goods sold on which tax had to be collected and paid. Owing to confusion as to the legal position, it is represented to Government that in many areas of the State commission agents had failed to collect tax on the 'commission' element charged in their sale bills. To prevent hardship to such commission agents selling goods on behalf of growers in the regulated markets, it is proposed to exempt sales tax payable on the commiasion portion of the sale price upto 31st March 1989, if the commission agent has not collected tax.

(10) Besides the above reliefs, it is also proposed ;

(i) to exempt payment of turnover tax on second and subsequent sales of Liquified Petroleum Gas (LPG) ; and of Butter and Ghee manufactured by Karnataka Milk Federation, as retention margin under controlled prices of these is very low.

(ii) to exempt tax payable on :

(a) sales of medicines used in treatment of leprosy, epilepsy and post kidney transplant surgery cases.

(b) sales effected by the Karnataka Branch of the Indian Red Cross Society ;

(c) sales of food grains, edible oils and pulses to labourers working in the irrigation projects under the World Food Programme.

B. Profession Tax

(i) A recent constitutional amendment raised the ceiling on Profession Tax to Rs. 2500 per annum, though some States have raised this tax on all sections, I am only proposing to collect it from certain better-off sections of the society, by raising the profession tax liability as indicated in **Annex-XII**. It needs to be emphasised here that the common man's burden is not increased by this measure ;

(ii) It is considered desirable to levy Profession Tax individually on the partners of a firm, instead of taxing the firm itself as at present ;

(iii) Receipt of arrears of retrospectively revised salaries and bonus were regarded as part of salary/wages and profession tax was collected accordingly. Recently the High Court has ruled that arrears of salaries be included in the computation of 'salary" as

defined under the Profession Tax Act for the purpose of payment of Profession Tax. A similar dispute on the inclusion of 'Bonus in salary' cannot be ruled out. It is, therefore, proposed to amend the Profession Tax Act retr ospectively to retain the tax already collected and ensure future collections.

C. Entry Tax

(1) Concessions and Reliefs ;

(i) The present multipoint levy of entry tax is proposed to be made single-point by issue of a notification. This step has become necessary owing to the delay in obtaining the President's assent to a Bill passed by the State Legislature in 1987 ;

(ii) 'Wrapping paper' and 'milk' are proposed to be excluded from the levy of entry tax ;

(iii) The entry ta payable by Government Tool Room and Training Centre and other Industrial Training Centres recognised by the State Government is proposed to be exempted ;

Foodgrains, pulses, oilseeds and iron and steel were intended to be excluded from the purview of industrial inputs' liable to tax under the Entry Tax Act. However, there are some legal ambiguities in this regard in Sl. No. 16-B of the Schedule to the Entry Tax Act. It is proposed to clarify the issue by a retrospective amendment ;

(2) By a suitable amendment, it is proposed to explain the term industrial machinery' which at present has led to varying interpretations and consequent litigation ;

(3) Small scale units which do not fall under the definition of 'factory' under the Factories Act are not reuuired to pay entry tax on industrial inputs. However, some of the small scale units are not able to avail of this benefit in view of the difficulties experienced by them in getting necessary certificates to that effect. On the other hand, some industrial units which are liable to pay tax are escaping the levy. Hence, it is proposed to levy entry tax on all industrial units with a turnover of Rs. 10 lakhs and above per annum under the KST Act, 1957.

D. Luxury Tax :

It is proposed to revise the Luxury Tax rates as indicated in **Annexe-XIII.**

E. Agricultural Income Tax :

From 1st April 1989, the definition of "previous year" has been amended on the lines of the Central Income Tax Act. It is proposed to make transitional provisions similar to those under the Central Income Tax Act.

Revised Estimates 1988-89 :

73. Tax revenue receipts have increased by Rs. 58.25 crores. This has been almost entirely contributed by State Taxes. The share of Central Taxes has remained almost the same Major increases in the State Taxes have been in Sales Tax of Rs. 53.54 crores, and in Stamps and Registration of Rs. 14.78 crores. Revenue expenditure has decreased by Rs. 76.57 crores compared to Budget Estimates.

74. The closing balance for the year will be (—) Rs. 142.53 crores for the Revised Estimates. After taking into account a shortfall of Rs. 51 crores in Plan Expenditure for 1988-89, which is not included in the Revised Estimates, the actual closing balance will be (—)Rs 91.53 crores as against the Budget Estimates (1988-89) of (—)Rs. 327.88 crores.

Budget Estimates 1989-90 :

75. State Taxes are expected to be Rs. 187.17 crores higher than in 1988-89. Non-tax revenues are expected to increase by Rs. 93.98 crores. The revenue receipts are estimated to be Rs. 3429.24 crores. The net A R M measures position is at Annexe XIV. Revenue expenditure will be Rs. 3551.39 crores Capital outlay will increase by Rs. 97.75 crores over the revised estimates. The deficit for the year will be Rs. 176.30 crores. Along with an opening balance of (—) Rs. 91.53 crores, the over all deficit for the year 1989-90 will be Rs. 267.83 crores. We expect to bridge this gap to some extent from the following :

(1)	Consignment Tax	Rs. 30.00 crores
(2)	Implementation of Additional Resource Mobilisation measures already announced in earlier years	Rs. 10.00 crores
(3)	Additional External Assistance	Rs. 35.00 crores
(4)	Better recoveries	Rs. 25.00 crores
		Rs. 100.00 crores

76. There will be a residuary deficit of Rs. 167·83 crores. We expect to reduce this further through recovery of arrears, strict enforcement of economy in non-Plan expenditure etc.

77. Though I have presented the budget for the whole year, I seek a vote on account. I now commend the Budget Estimates for the year 1989-90 for the consideration and approval of the House and urge it to pass a vote on account for a period of six months ending September 30, 1989.

BUDGET AT

	Budget Estimates 1988-89	Revised Estimates 1988-89	Budget Estimates 1989-90
Opening Balance ...	(—)120.17	(—)24·72	(—)91·53
A. REVENUE ACCOUNT			
I. Receipts :			
State Taxes ...	1,645.50	1.703·28	1.890·45
Share of Central Taxes ...	498.20	498·67	573.74
Grants from Central Government ...	295·37	330·17	402·37
Non-tax Revenue ...	482·71	468·70	562.68
Total—A·I ...	2,921,78	3,000·82	3,429.24
II. Expenditure :			
Social Services ...	1,253.80	1,271·54	1,451.95
Economic Services ...	812·10	780·41	942·56
General Services ...	949.50	892.08	1,062.92
Grants-in-aid and Contributions ...	90·93	85.93	93.96
Total—A.II ...	3,106·33	3,029.96	3,551·39
A. Revenue Account Surplus (+) Deficit (—) ...	(—)184·55	(—)29·14	(—) 122.15

*After taking into account the shortfall of Rs. 51 crores in Estimates, the closing balance for 1988-89 will be (—)9153.13 lakhs Estimates.

GLANCE

(Rs. in crores)

	Budget Estimates 1988-89	Revised Estimates 1988-89	Budget Estimates 1989-90
B. CAPITAL ACCOUNT			
I. Receipts :			
Loans from Government of India ...	412.19	348.00	453.77
Open Market Loans, etc. ...	119.57	131.37	142.04
Loans from LIC. RBI, GIC & NCDC ...	25.65	16.25	18.11
Recoveries of Loans and Advances ...	133.93	111.48	129.50
Public Account (Net) etc ...	174.07	142.17	158.84
Total—B.I ...	865.41	749.27	902.26
II. Disbursements :			
Capital Outlay (Net) ...	352.39	301.37	399.12
Repayment of Central Loans...	200.28	176.35	191.31
Repayment of open Market Loans, etc. ...	18.14	16.95	19.47
Repayment of Loans to LIC, RBI, GIC and NCDC ...	8.13	8.15	8.76
Disbursements of Loans and Advances ...	338.31	335.12	337.75
Total—B. II ...	917.25	837.94	956.41
B. Capital Account Surplus/Deficit ...	(—)51.84	(—)88.67	(—)54.15
C. Overall Surplus/Deficit for the year ...	(—)236.39	(—)117.81	(—)176.30
D. Closing Balance ...	(—)356.56	(—)142.53	(—)267.83
Less—		(—) 91.53*	
E. (i) Additional Resource Mobilisation ...	28.68	...	...
(ii) Consignment tax ...	...	...	30.00
(ii) Implementation of ARM measures already announced earlier ...	...	...	10.00
(iv) Additional External Assistance ...	..	...	35.00
(v) Better Recoveries ...	...	...	25.00
F. Overall Surplus/Deficit ...	(—)327.88	(—)91.53*	(—)167.83

Plan expenditure for 1988-89 which is not included in the Revised which is taken as the opening Balance for 1989-90 Budget

ANNEXE—I

[Para—16]

State Plan Outlay 1989-90

		Outlay (Rs. in crores)	Percentage of the total outlay
1.	Agricultural & Allied Services	79.31	7.63
2.	Rural Development	78.47	7.55
3.	Special Area Programme	2.00	0.19
4.	Irrigation and Flood Control	209.40	20.13
5,	Energy	275.17	26.46
6.	Industry and Minerals	70,95	6.82
7.	Transport	52.67	5.06
8.	Science, Technology and Environment	1.00	0.10
9.	General Economic Services	6.45	0.62
10.	Social Services	244.5	23.51
11.	General Services	20.07	1.93
	TOTAL ...	1,040.00	100.00

ANNEXE—II

[Para 28]

Annual Plan—1989—90

Estimated Flow to Rural Sector

Major Head of Development	1989—90 Plan Outlay (Rs. Crores)	Of which Estimated flow to Rural Sector (Rs. (Crores)	% Outlay flowing to Rural Sector
1. Agriculture and Allied Services	79.31	79.31	100
2. Rural Development	78.47	78.47	100
3. Irrigation and Flood Control	209.40	209.40	100
4. Energy	277.17	97.00	35.00
5. Industry and Minerals	70.95	22.46	31.66
6. Transport	52.67	28.05	53.26
7. Scientific Service & Research	1.00	...	...
8. General Economic Services	6.95	3.28	47.19
9. Education, Sports, Art and Culture	43.32	24.53	56.62
10. Health	29.46	20.62	70,00
11. Water Supply, Housing & Urban Development	88.77	39.52	44.52
12. Information & Publicity	1.80	...	...
13. Welfare of SCs/STs and Other Backward Classes	17.37	13.88	79.90
14. Labour & Labour Welfare	8.55	4.78	44.44
15. Social Welfare & Nutrition	55.24	45.98	83.27
16. General Services	19.57	...	...
Total	1,040.00	667.62	64.19

ANNEXE—III

[Para-46]

1. Providing Water Supply to Baindoor, South Kanara District.
2. Second stage Water Supply Scheme to Hubli-Dharwad Municipal Corporation with Malaprabha as source.
3. Augmentation of Bijapur Water Supply Scheme from Krishna River II Stage.
4. Sindhanur Water Supply Scheme.
5. Augmentation of Water Supply Scheme to Nippani Town.
6. Water Supply Scheme to Tiptur Town.

ANNEXE—IV

[Para 70(C)]

Motor Vehicles

Item	Existing	Proposed
1. Motor Cycles		
a) Above 50 CC upto 300 CC	Rs. 750 Life-time Tax	Rs. 850 Life-time Tax.
b) Above 300 CC ,,	Rs. 1000 ,,	Rs. 1100 ,,
c) Any Motor Cycle attached with a side-car or a Trailer		Rs. 1100 ,,
2. Multi-axled Vehicles above 15000 Kgs. weight-laden, for every 250 Kgs. or part thereof.	Rs. 105 per quarter.	Rs. 65 per quarter.
3. Hand-driven Power Tillers.	Rs. 90 per quarter	Total exemption from 1-4-87
4. Tractors owned by Agriculturists and whose main source of income is from Agriculture and Agricultural Co-operative Societies etc., and also Tractors used solely for agricultural operations.	Rs. 90 to Rs. 500 per quarter.	Rs. 37.50 per quarter from 1-4-1987.

ANNEXE—
[Para
MOTOR

Sl. No.	Item	Existing Rate: For period not exceeding 7 days at a time	Existing Rate: For period exceeding 7 days but not exceeding 31days
		Rs.	Rs.
X.	**Good Vehicles** ;—		
	(1) (a) Vehicles in weight lader not exceeding 300 kgs.	20.00	50.00
	(b) Exceeding 300 kgs. but not exceeding 1000 kgs.	85.00	190.00
	(c) Exceeding 1000 kgs. but not exceeding 1500 kgs.	100.00	235.00
	(d) exceeding 1500 kgs, but not exceeding 2000 kgs.	105.00	250.00
	(e) Exceeding 2000 kgs. but not exceeding 3000 kgs.	115.00	275.00
	(f) Exceeding 3000 kgs. but not exceeding 4000 kgs.	130.00	325.00
	(g) Exceeding 4000 kgs. but not exceeding 5500 kgs.	160.00	455.00
	(h) Exceeding 5500 kgs. but not exceeding 7000 kgs.	185.00	485.00
	(i) Exceeding 7000 kgs. but not exceeding 8500 kgs.	205.00	535.00
	(j) Exceeding 8500 kgs. but not exceeding 9500 kgs.	225.00	585.00
	(k) Exceeding 9500 kgs. but not exceeding 10500 kgs.	230.00	620.00
	(l) Exceeding 10500 kgs. but not exceeding 12000 kgs.	260.00	715.00
	(m) Exceeding 12000 kgs. but not exceeding 13500 kgs.	295.00	800.00
	(n) Exceeding 13500 kgs, but not exceeding 15000 kgs.	325.00	910.00
	(o) Exceeding 15000 kgs.	325.00 Plus 75.00 for every 250 kgs or part thereof in excess of 15000 kgs.	910.00 Plus 160.00 every 250 kgs or part thereof in excess of 15000 kgs.

AV
70 (c)]
VEHICLE

	Proposed rate		
	For period not exceeding 7 days at a time	For period exceeding 7 days but not exceeding 31days	Remarks
	Rs.	Rs.	
Proposed Slabs of R.L.W.			
(a) Not exceeding 1000 kgs.	85.00	190.00	
(b) Exceeding 1000 kgs. but not exceeding 2000 kgs.	105.00	250.00	
(c) Exceeding 2000 kgs. but not exceeding 4000 kgs.	130.00	325.00	
(d) Exceeding 4000 kgs. but not exceeding 7000 kgs.	185.00	485.00	
(e) Exceeding 7000 kgs. but not exceeding 9500 kgs.	225.00	585.00	
(f) Exceeding 9500 kgs. but not exceeding 10500 kgs.	230.00	620.00	
(g) Exceeding 10500 kgs. but not exceeding 12000 kgs.	260.00	715.00	
(h) Exceeding 12000 kgs. but not exceeding 135000 kgs.	295.00	800.00	
(i) Exceeding 135000 kgs, but not exceeding 1500 kgs.	325.00	910.00	
(j) Exceeding 15000 kgs,	325.00 Plus 75.00 for every 250 kgs. or part thereof in excess of 15000 kgs.	910.00 Plus 160.00 for every 250 kgs. or part thereof in excess of 15000 kgs.	

ANNEXE—

[Para—

Motor

Sl. No.	Item	Existing rate of tax per seat per quarter
		Rs.
OMNI BUSES :		
(a)	Permitted to carry not more than ten persons (excluding the driver) for every person which the vehicle is permitted to carry.	80-00
(b)	Permitted to carry eleven persons or more (excluding the driver) for every person which the vehicle is permitted to carry.	250-00
(c) (i)	Owned by schools and exclusively used for conveyance of school children and staff of such school, for every person which the vehicle is permitted to carry excluding driver.	5-00
(ii)	Omni buses owned by other educational Institutions and exclusively used for conveyance of students and staff of such institutions for every person which the vehicle is permitted to carry excluding driver.	20-00

IV—B
70 (c)]
Vehicles

	Proposed method of assessment of tax	Proposed rate of tax per square meter per quarter
		Rs.
(a)	Having a floor area of not exceeding 8 square meters and for every square meter.	550-00
(b)	Having a floor area of more than 8 sq. meters and not exceeding 12 sq. meters, for every square meter.	600-00
(c)	Having a floor area of more than 12sq. meters for every square meter.	700-00
d)	Owned by schools and exclusively used for conveyance of school children and staff of such school.	20-00
(e)	Owned by other Educational Institutions and exclusively used for conveyance of students and staff of such institutions.	80-00

ANNEXE—

[Para

Motor

Item	Existing rate of tax per seat per Quarter
	Rs.
Private Service Vehicle ;	
For every person which the vehicle is permitted to carry.	120-00

IV-C

70 (c)]

Vehicles

Proposed method of assessment of tax	Proposed rate of tax per square meter per quarter
	Rs.
(a) Having a floor area of not exceeding 8 square meters.	550-00
(b) Having a floor area of more than 8 square meters and not exceeding 12 square meters.	600-00
(c) Having a floor area of more than 12 square meters.	700-00
(d) Owned by schools and exclusively used for conveyance of school children and staff of such schools.	20-00
(e) Owned by other educational Institutions and exclusively used for conveyance of students and staff of such institutions.	80-00

ANNEXE—V

[Para 72-A (i)]

Goods proposed for exemption from levy of Sales Tax

Sl. No.	Name of the commodity
1.	Country bricks and tiles.
2.	Machinery used as conversion device for producing energy pellets out of the Municipal and Agricultural waste.
3.	Wax crayons and colours for use by the students.
4.	Gum-Benzoine (Sambrani).
5.	All kinds of kerosene Wick Stoves.
6.	Printed Wedding Cards falling under entry 11 of part 'P' of second Schedule of KST Act, 1957.
7.	Raw shrimps, prawns and lobsters for the period from 1st September 1978 to 21st July 1986 if such prawns are sold tt exporters within the State.
8.	Liquid Nitrogen when sold by Co-operative Societies to its members for use in the preservation of semen for cross breeding.
9.	Flower seeds.
10.	Truthfully labelled seeds as cereals with effect from 12th September 1983 if Sales Tax on such seeds are not collected separately by the dealers.
11.	Science equipments/laboratory glass-ware and chemicals when they are sold to Karnataka Co-operative Consumers Federation Ltd., Bangalore, for supply by them to Educational Institutions in the State under the Government of India Sponsored scheme.
12.	Minor forest produce including wax and gum when sold by Large sized Agricultural Multpurpose Co-operative Societies (LAMP Societies) situated in the Intergrated-Tribal Development Projects.
13.	Products of cane and bamboo (excluding cane and bamboo furniture).
14.	Coco-pods and coco-beans when purchased or sold by a Co-operative Society registered under Karnataka Co-operative Societies Act, 1957.

ANNEXE-VI

(Para 72-A (ii))

Goods Proposed for reduction in the rate of Sales Tax

Sl. No.	Name of the Commodity		Present rate of tax (in %)	Proposed rate of tax (in %)
1	2		3	4
1	Weedicides, herbicides, fungicides and plant regulators	...	7	3
2	Fish Meal	...	7	3
3	Mill yarn (except cotton yarn) including man-made fibres, fibre yarn or filament yarn	...	4	2
4	All kinds of plastic woven sacks	...	8	2
5	Hand-made toilet soaps	...	13	8
6	Vermicelli	...	10	4
7	Audio and Video magnetic tapes	...	20	13
8	Butter, ghee and cheese sold in containers	...	15	13
9	Bottled flavoured milk and miltone (groundnut			3
	protein rich milk)	...	10	4
10	Cuddapah stones (unpolished)	...	8	6
11	Zinc, lead and cadmium	...	7	3
12	Umbrella and its parts for the period from 15th June 1979 to 31st March, 1987	...	8	6
13	Agarbathy when sold in the course of inter-State trade or commerce against 'C' declaration forms	...		
14	Ready made garments when sold in the course of Inter-State trade or commerce	...	6	4
15	Cement	...	18	13

ANNEXE-VII

[Para 72—A (iii)]

The Commodities brought under single point of levy from multi-point to single point levy.

Sl. No.	Name of the commodity	Proposed rate of tax
1	Weedicides, herbicides, fungicides and plant regulators.	Three per cent
2	All kinds of Waxes	Eight per cent
3	Petroleum jelly (and grades)	Ten per cent
4	Naptha	Ten per cent
5	Hand tools such as spanners, screw drivers, cutting plyer and the like	Eight per cent
6	Mettalic gas cylinders	Eight per cent
7	Butter and ghee	Thirteen per cent
8	Fish meal	Three per cent
9	Cooking gas other than liquid Petroleum Gas	Six per cent

ANNEXE-VIII

[Para 72. A (iv)]

Goods proposed for change in the point of levy of tax

Sl. No.	Name of the commodity	Present point of levy	Proposed point of levy
1	Cardamom	First purchase	First sale
2	Coffee	First sale	First purchase
4	Coconut and Copra	First purchase	First sale
4	Bauxite, Chromite, Iron, Manganese and other ores	Last purchase	First purchase

ANNEXE-IX

[Para-72, A (v)]

Types of Works-Contract proposed for levy of Sales Tax

Sl. No.	Types of Works Contract	Proposed rate of tax (in %)
1	Tyre re-treading	8
2	Processing and supplying of photographs. photo-prints and photo negatives.	6
3	Supplying and installation of electronic instruments. equipments, apparatus. appliances and devices :	6
4	Supplying and installation of fire fighting equipments and devices.	6

ANNEXE-X

[Para 72A (vi)]

Goods proposed for levy of last sale point tax

Sl. No.	Name of the Commodity		Proposed rate tax (in %)
1	Diesel engines and its parts and accessories	...	3
2	Arrack	...	3
3	Bearings (all kinds)	...	3

ANNEXE-XI

[Para 72A (vii)]

Works contracts and goods proposed for increase in the rate of Sales Tax

Sl. No.	Type of Work Contract	Present rate of tax (in %)	Proposed rate of tax (in %)
1	Civil works like construction of buildings, bridges, roads. etc.	5	8
2	Supplying and fixing of furnitures and fixtures, partitions excluding contracts for interior decorations	5	8
3	Granite stones and chips	6	8

ANNEXE—XII

[Para 72B (i)]

The persons proposed for levy of Profession Tax at Rs. 2,500 per annum as against Rs. 250 per annum

Sl. No.	Profession	Proposed rate per annum Rs.
1	Contractors executing works-contracts, the estimated cost of which is not less than Rs. 5 lakhs in a year.	2,500
2	Book makers licenced by Bangalore Turf Club and Mysore Race Club	2,500
3	Licenced wholesale vendors of liquors other than toddy and arrack	2.500
4	Money lenders licenced under Karnataka Money Lenders Act 1961 as Class I Money Lenders and those who lend Rs. 10 lakhs and above per annum.	2,500
5	State Level Co-operative Societies: Co-operative Sugar Factories, Spinning Mills and Banks	2,500
6	Companies registered under the Companies Act 1956.	2,500
7	Banking Companies	2,500
8	Nursing Homes and Hospitals other than those run by Government	2.500
9	Air Travel Agents	2,500

ANNEXE-XIII

[Para 72-D]

Proposed revision in the rates of Luxury Tax

Sl. No.	Lodging Charges	Present rate of tax (%)	Proposed rate of tax (%)
1	Lodging charges is not less than Rs. 35 per room per day but less than Rs. 100 per room per day	5	5
2	Lodging charges is not less than Rs. 100 per room per day but less than Rs. 200 per room per day	$7\frac{1}{2}$	10
3	Lodging charges is not less than Rs. 200 per room per day but less than Rs. 300 per room per day	10	15
4	Lodging charges is not less than Rs. 300 per room per day	10	15

ANNEXE—XIV

[Para 75]

Net additional resources mobilisation for 1989–90

(Rs. in lakhs)

		ARM	Reliefs
1	Motor Vehicles Tax ...	160	...
2	Excise ...	140	77
3	Karnataka Sales Tax Act ...	112	720
4	Profession Tax ...	350	...
5	Luxury Tax ...	85	...
6	Entry Tax ...	...	50
	Total...	847	847

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಪುನಃ ಸಭೆಯು ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

(ಸದನವು ೨-೦೫ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ ೨೦ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೯ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೨-೧೫ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)